

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ДОКЛАД НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013 Г.

1 ХАРАКТЕР НА ДЕЙНОСТТА

Дейностите на ЕЦБ през 2013 г. са описани подробно в съответните глави на годишния доклад.

2 ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Целите и задачите на ЕЦБ са описани в Устава на ЕСЦБ (членове 2 и 3). Обзор на изпълнението на тези цели е включен в предговора на председателя на ЕЦБ към годишния доклад.

3 ОСНОВНИ РЕСУРСИ И ПРОЦЕСИ

УПРАВЛЕНИЕ НА ЕЦБ

Органите на ЕЦБ за вземане на решения са Изпълнителният съвет, Управителният съвет и Генералният съвет. Административното управление на ЕЦБ също така включва Комитет за одит на високо равнище и редица други нива на външен и вътрешен контрол, както и два кодекса за поведение и етична рамка.

За да укрепи допълнително административното управление на ЕЦБ и Евросистемата, Комитетът за одит подпомага Управителния съвет по отношение на задълженията му, свързани с интегритета на финансовата информация, надзора върху вътрешните механизми за контрол, съблюдаването на приложимите закони, подзаконовите актове и кодекси на поведение, както и изпълнението на функциите за одит на ЕЦБ и Евросистемата.

Уставът на ЕСЦБ предвижда две нива на външен контрол – външни одитори, назначени да извършват одит на годишния отчет на ЕЦБ (член 27.1), и Европейската сметна палата, която оценява оперативната ефективност на управлението на ЕЦБ (член 27.2). С цел да се засили общественото доверие по отношение на независимостта на външните одитори на ЕЦБ се прилага принципът на ротация на одиторските фирми през период от пет години. През 2013 г. фирмата Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft беше назначена за външен одитор на ЕЦБ за периода до края на финансовата 2017 година.

В контекста на вътрешната структура за контрол на ЕЦБ е въведена рамка за управление на операционния риск, като всяко структурно звено отговаря за управлението на своите операционни рискове и за прилагането на собствени мерки за контрол, както и за ефективността и ефикасността на работата си. Комитетът за управление на операционния риск (ORC) подпомага Изпълнителния съвет при изпълнение на неговата надзорна роля по отношение на управлението на операционните рискове в ЕЦБ.

Дирекция „Управление на риска“ в ЕЦБ отговаря за рамката за управление на риска, приложима по отношение на всички операции на ЕЦБ на финансовите пазари, както

и за наблюдението, оценката и предлагането на подобрения в оперативната рамка на Евросистемата за паричната и валутната политика от гледна точка на управлението на риска.

В рамките на вътрешната структура за контрол на ЕЦБ задължението за отчетност и отговорността по отношение на бюджетни въпроси принадлежат преди всичко на отделните структурни звена. Отдел „Бюджет, контрол и организационна структура“ (BCO), който е част от генерална дирекция „Човешки ресурси, бюджет и организационна структура“, в сътрудничество със структурните звена разработва рамката и осигурява подготовката и наблюдението на стратегическото планиране на ресурсите на ЕЦБ, както и на съответния оперативен бюджет. BCO също така осигурява планиране и контрол на ресурсите, извършва анализ за разходите и ползите и инвестиционен анализ за проекти на ЕЦБ и ЕСЦБ. Разходването съобразно одобрените бюджети подлежи на редовно наблюдение от страна на Изпълнителния съвет, като се вземат предвид препоръките на BCO, и от страна на Управителния съвет със съдействието на Бюджетния комитет (BUCOM), съставен от експерти на ЕЦБ и на НЦБ от еврозоната. Съгласно член 15 от Процедурния правилник на ЕЦБ BUCOM подпомага Управителния съвет, като извършва подробна оценка на годишния проектобюджет на ЕЦБ и на исканията за допълнително бюджетно финансиране от страна на Изпълнителния съвет, преди те да бъдат представени за одобрение на Управителния съвет.

В допълнение към това дирекция „Вътрешен одит“, която е на пряко подчинение на Изпълнителния съвет, извършва независими одити.

Изчерпателната етична рамка за служителите на ЕЦБ осигурява насоки и определя етични конвенции, стандарти и еталони. От всички служители се изисква да поддържат високи стандарти на професионална етика при изпълнение на задълженията си, както и във взаимоотношенията си с НЦБ, държавни органи, участници на пазара, представители на медиите и широката общественост. Други два етични кодекса разглеждат изключително етичните правила, приложими спрямо членовете на органите на ЕЦБ за вземане на решения. Назначеният от Изпълнителния съвет служител по етиката осигурява еднозначното тълкуване на правилата, приложими за членовете на Изпълнителния съвет и за служителите. Управителният съвет назначи съветник по етичните въпроси, който да напътства неговите членове по въпроси на професионалното поведение.

Повече информация, свързана с управлението на ЕЦБ, е представена в глава 8, раздел 1 от годишния доклад.

ЧЛЕНОВЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Членовете на Изпълнителния съвет се назначават измежду личности с призната репутация и професионален опит в паричната или банковата сфера от Европейския съвет по препоръка на Съвета на ЕС след консултации с Европейския парламент и Управителния съвет.

Сроковете и условията, при които те биват назначавани, се определят от Управителния съвет въз основа на предложение на комитет, съставен от трима членове, назначени от Управителния съвет, и трима членове, назначени от Съвета на ЕС.

Заплатите, надбавките и другите компенсации на членовете на Изпълнителния съвет са посочени в приложение 30, *Разходи за персонала*, от годишния отчет.

СЛУЖИТЕЛИ

През 2013 г. политиките в сферата на управлението на човешките ресурси в ЕЦБ бяха съсредоточени върху работната култура, многообразието по полов признак, подбора на персонал, професионалното развитие и условията на труд. Дейностите, свързани с работната култура в ЕЦБ, все така бяха съсредоточени върху професионалната етика и управлението на резултатите. Във връзка с последното ЕЦБ въведе „процедура при незадоволителни резултати“, която подпомага служителите, които трябва да подобрят резултатите си поне до задоволително ниво. Освен това банката взе решение през 2013 г. да въведе цели, свързани с равнопоставеността на половете, както и план за действие във връзка с равнопоставеността на половете, чиято цел е значително да се увеличи делът на жените на високи позиции в средносрочен план.

ЕЦБ продължава да насърчава придобиването и развиването на релевантни умения и по-нататъшното повишаване на необходимите компетентности на ръководния състав и на служителите. През януари 2013 г. ЕЦБ постави началото на двугодишна помощна програма за кариерен преход за служители, които са работили за банката на един и същи или сходен пост продължителен период от време и проявяват интерес към кариера извън ЕЦБ. Интензивната организационна подготовка за единния надзорен механизъм продължи през цялата 2013 г. В този контекст служителите на ЕЦБ взеха участие в учебни посещения или обучения, предложени от няколко компетентни национални органа.

Средният брой служители (приравнен към работни места на пълен работен ден) в ЕЦБ¹ нарасна от 1615 през 2012 г. на 1683 през 2013 г. В края на 2013 г. служителите наброяваха 1790 души. За повече подробности виж приложение 30, *Разходи за персонала*, от годишния отчет, и глава 8, раздел 2 от годишния доклад, където е описано по-подробно и развитието в областта на управлението на човешките ресурси.

УПРАВЛЕНИЕ НА ПОРТФЕЙЛИТЕ

ЕЦБ държи два вида инвестиционни портфейли, а именно инвестиционен портфейл от резерви в чуждестранна валута, деноминирани в щатски долари и японски йени, както и инвестиционен портфейл от собствени средства, деноминирани в евро. Освен това финансовите средства, свързани с пенсионните програми на ЕЦБ, се инвестират в портфейл под външно управление. ЕЦБ също така държи свой дял от ценни книжа за целите на паричната политика, придобити по програмата за пазарите на ценни книжа, както и по двете програми за закупуване на обезпечени облигации.

ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ НА ЕЦБ

Съгласно член 26.2 от Устава на ЕСЦБ годишният отчет на ЕЦБ се изготвя от Изпълнителния съвет в съответствие с принципите, установени от Управителния съвет².

Отдел „Финансова отчетност и финансова политика“ в генерална дирекция „Администрация“ отговаря за изготвянето на годишния отчет в сътрудничество с други структурни звена,

1 Не са включени служителите в неплатен отпуск. Този брой включва служители на безсрочен, срочен или краткосрочен договор и участниците в квалификационната програма на ЕЦБ за наскоро дипломирани висшисти, както и служители в отпуск по майчинство или в дългосрочен отпуск по болест.

2 Виж бележките по счетоводната политика.

както и за осигуряване на своевременното предаване на цялата свързана документация на одиторите, а след това на органите, отговарящи за вземането на решения.

Дирекция „Вътрешен одит“ предоставя независими и обективни услуги по гарантиране на достоверността и консултиране, чиято цел е да подобрят дейността на ЕЦБ. Във връзка с това процесите за финансово отчитане и годишният отчет на ЕЦБ могат да бъдат обект на вътрешни одити. Докладите от вътрешните одити, които могат да включват препоръки от одита към съответните структурни звена, се предоставят на Изпълнителния съвет.

Комитетът по активите и пасивите на ЕЦБ, който се състои от представители на звената в ЕЦБ за пазарни операции, финансово отчитане, управление на риска и бюджет, систематично наблюдава и оценява всички фактори, които могат да окажат влияние върху баланса и отчета за приходите и разходите на ЕЦБ. Комитетът извършва преглед на годишния отчет и свързаните документи, преди те да бъдат предадени на Изпълнителния съвет за одобрение.

Освен това годишният отчет на ЕЦБ се проверява от независими външни одитори, препоръчани от Управителния съвет и одобрени от Съвета на ЕС. Външните одитори преглеждат счетоводните книги и сметки на ЕЦБ и имат пълен достъп до цялата информация относно нейните трансакции. Задължението на външните одитори е да изразят становище дали годишният отчет представя вярно и достоверно финансовото състояние на ЕЦБ, както и резултатите от операциите ѝ в съответствие с принципите, установени от Управителния съвет. Във връзка с това външните одитори правят оценка на адекватността на прилаганите механизми за вътрешен контрол при подготовката и представянето на годишния отчет и оценяват уместността на прилаганата счетоводна политика и основателността на приблизителните счетоводни оценки, направени от Изпълнителния съвет.

След като Изпълнителният съвет разреши публикуването на годишния отчет, същият се предава за преглед на Комитета за одит заедно със становището на външните одитори и цялата свързана с него документация, преди да бъде представен за одобрение пред Управителния съвет.

Изпълнителният съвет взе решение считано от 2013 г. годишният отчет на ЕЦБ да се одобрява на второто заседание на Управителния съвет през февруари всяка година и да се публикува непосредствено след това.

4 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

ЕЦБ е изложена както на финансови, така и на операционни рискове. Ето защо управлението на риска е ключов компонент от дейностите ѝ, като то се извършва посредством постоянен процес на идентификация, оценка, редуциране и наблюдение на риска.

ФИНАНСОВИ РИСКОВЕ

Финансовите рискове възникват от основните дейности и разпределението на капитала на ЕЦБ, и по-специално от управлението на нейните а) наличности от злато и чуждестранни резерви, б) деноминирани в евро инвестиционни портфейли и в) наличности от ценни книжа, закупени за целите на паричната политика. Те включват кредитен, пазарен и ликвиден риск. ЕЦБ взема решения относно разпределението на активите и въвежда целесъобразни рамки

за управление на риска, като взема предвид конкретните и общите цели на различните портфейли и финансовите експозиции, както и предпочитанията на нейните органи за вземане на решения по отношение на рисковете. За да гарантира, че тези предпочитания са взети предвид при всякакви обстоятелства, ЕЦБ редовно наблюдава и измерва рисковете, при необходимост предприема действия за редуцирането им и редовно прави преглед на разпределението на активите, както и на рамките за управление на риска.

Финансовите рискове могат да бъдат количествено определени чрез използване на редица количествени измерители на риска. С цел оценка на тези рискове ЕЦБ прилага разработени на вътрешно ниво техники за оценка на риска, които почиват на рамка за съвместна симулация на пазарния и кредитния риск. Основните концепции, техники и допускания при моделирането, които са в основата на количествените измерители на риска, следват и отразяват пазарните стандарти³. С цел осигуряване на задълбочена представа за потенциални рискови събития, които могат да възникнат с различна честота и да имат различна степен на сила, ЕЦБ използва два вида статистически измерители – стойност под риск (VaR) и очакван недостиг⁴, изчислени за редица доверителни интервали. Освен това се използват анализ на чувствителността и сценариен анализ, за да се обяснят по-добре и да се допълнят статистическите оценки на риска.

Измерени по VaR с доверителен интервал 95% за едногодишен хоризонт (VaR95%), към 31 декември 2013 г. финансовите рискове, на които е изложена ЕЦБ посредством финансовите си активи, възлизат на общо 8,6 млрд. евро, което представлява намаляване на рисковете в сравнение с оценката на данните за риска към 31 декември 2012 г. (10,5 млрд. евро).⁵

КРЕДИТЕН РИСК⁶

ЕЦБ управлява кредитния риск, включващ риск от кредитно неизпълнение и риск от миграция на кредитния рейтинг, най-вече посредством системи за лимити по експозициите и – при определени кредитни операции – също посредством техники за обезпечаване. Мерките за контрол и лимитите на риска, с които ЕЦБ определя експозицията на кредитния риск, варират според вида операция, отразяващ политиката или инвестиционните цели на различните портфейли.

- 3 Вероятността от неизпълнение и вероятността от миграция на рейтинга се основават на изследвания на неизпълнението и промяната на рейтинга, публикувани от водещи рейтингови агенции. Променливостта, корелациите и най-общо успоредното движение на променливите на кредитния и пазарния риск са моделирани посредством многофакторен копулен метод, калибриран въз основа на исторически данни.
- 4 Стойността под риск (Value-at-Risk, VaR) се дефинира като максимален праг на потенциалната загуба за портфейла от финансови активи, който, съобразно статистически модел, няма да бъде превишен с дадена вероятност (доверителен интервал) при определен хоризонт на риска. Очакваният недостиг е съгласуван измерител на риск, който е по-консервативен от VaR, когато се използва същият хоризонт и същият доверителен интервал, тъй като измерва среднопотеглените според вероятността загуби, които могат да възникнат при най-неблагоприятните сценарии отвъд прага на VaR. В този контекст загубите са дефинирани като разликите между нетната стойност на портфейлите на ЕЦБ, както е посочена в баланса, към началото на хоризонта, и симулираните стойности в края на хоризонта.
- 5 Посочените в настоящия доклад на ръководството оценки на риска са съставени, като се използва постоянен набор от методологии, допускания и входящи параметри за експозициите, измерени към 31 декември 2012 г. и 31 декември 2013 г. Числовите разлики между оценките на риска, посочени в настоящия доклад, за 31 декември 2012 г., и тези, посочени в Годишния доклад на ЕЦБ за 2012 година, се дължат на усъвършенстване на методологията.
- 6 Рискът от кредитно неизпълнение е дефиниран като риск от финансови загуби поради „свързано с неизпълнение събитие“, което произтича от неизпълнението от страна на длъжник (контрагент или емитент) да изплати навреме финансовите си задължения. В допълнение към риска от кредитно неизпълнение широката дефиниция на кредитен риск включва риск от миграция на кредитния рейтинг, който е риск от финансови загуби поради преоценка на финансови активи след значително влошаване на тяхното кредитно качество и рейтинг.

Наличностите на ЕЦБ от чуждестранни резерви са изложени както на риск от кредитно неизпълнение, така и на риск от миграция на кредитния рейтинг. Тези рискове обаче са минимални, тъй като резервите се държат главно с цел евентуални валутни интервенции и следователно се инвестират в активи с много високо кредитно качество.

Наличностите на ЕЦБ в злато не са изложени на кредитен риск, тъй като златото не се заема на трети страни.

Целта на деноминирания в евро инвестиционен портфейл е да осигури доход за ЕЦБ, който да помогне за покриването на оперативните ѝ разходи, като същевременно се запазва инвестираният капитал. Следователно свързаните с възвръщаемостта съображения играят сравнително по-голяма роля в разпределението на активите и рамката за контрол на риска за тези наличности, отколкото при чуждестранните резерви на ЕЦБ. Въпреки това кредитният риск по отношение на тези наличности остава на много умерени нива.

Слабо вероятно е експозициите на ЕЦБ, които произтичат от ценни книжа, придобити в рамките на двете програми за закупуване на обезпечени облигации и програмата за пазарите на ценни книжа, да бъдат засегнати от риск от миграция на кредитния рейтинг, тъй като са класифицирани като ценни книжа, държани до падеж, и следователно не подлежат на преоценка по пазарни цени. Все пак тези експозиции могат да бъдат изложени на риск от кредитно неизпълнение. Що се отнася до портфейлите по програмата за закупуване на обезпечени облигации, рискът от кредитно неизпълнение се задържа на много умерени нива посредством разпределение на активите, лимити по експозициите и рамки за допустимост, които водят до диверсифицирани портфейли от обезпечени облигации с високо кредитно качество. В случая с програмата за пазарите на ценни книжа профилът на кредитния риск се определя от разпределението на покупките по държави, обусловено от съображения, свързани с паричната политика. Нивото на произтичащия кредитен риск е в границите на допустимост на ЕЦБ.

ПАЗАРЕН РИСК⁷

Основните видове пазарен риск, на които е изложена ЕЦБ при управлението на своите наличности, са валутен и стоков (свързани с цената на златото) риск.⁸ ЕЦБ е изложена също на лихвен риск.⁹

Валутни и стокови рискове

ЕЦБ е изложена на валутни рискове и стокови рискове поради наличностите ѝ в чуждестранни резерви и злато. Като се вземе предвид размерът на експозицията и колебливостта на обменния курс и на цената на златото, валутните и стоковите рискове са доминиращи в профила на финансовия риск на ЕЦБ.

С оглед на ролята на златото и чуждестранните резерви в паричната политика, описана в глава 2, раздел 1.3 от годишния доклад, ЕЦБ няма за цел да премахне валутните и стоковите рискове. До голяма степен тези рискове са редуцирани от диверсификацията на наличностите между различни валути и злато, макар разпределението на активите да се обуславя преди всичко от евентуалната необходимост от намеса на паричната политика.

⁷ Пазарният риск е рискът от финансови загуби поради несвързани с кредитни събития промени в пазарните цени и лихвите.

⁸ Валутният риск е риск от финансови загуби от позиции, деноминирани в чуждестранна валута, поради колебания в обменните курсове. Стоковият риск е риск от финансови загуби от наличности в стоки поради колебания в техните пазарни цени.

⁹ Лихвеният риск е дефиниран като риск от финансови загуби поради спад в оценката по пазарна стойност на стойността на финансовите инструменти в резултат на неблагоприятни промени в приложимите лихвени проценти (доходността).

Дяловете на валутните и стоковите (свързани с цената на златото) рискове преобладават в общия рисков профил на ЕЦБ. До голяма степен тези рискове произтичат от колебливостта на цената на златото и на обменния курс на щатския долар. Съгласно правилата на Евросистемата сметките за преценка на златото и щатския долар, които възлизат съответно на 10,1 млрд. евро (спрямо 16,4 млрд. евро през 2012 г.) и 1,7 млрд. евро (спрямо 3,3 млрд. евро през 2012 г.) към 31 декември 2013 г., могат да се използват за неутрализиране на въздействието от бъдещи неблагоприятни промени в цената на базовите активи, като по този начин се предотврати евентуално влияние върху отчета на ЕЦБ за приходите и разходите.

Стойността на наличностите на ЕЦБ от злато рязко се понижи през 2013 г., но въздействието на това понижаване е напълно неутрализирано от съответната сметка за преценка. В резултат от поевтиняването пазарната стойност на наличностите на ЕЦБ от злато намаля, което доведе до намаляване на валутните и стоковите рискове.

Лихвен риск

Ценните книжа, придобити в рамките на двете програми за закупуване на обезпечени облигации и по програмата за пазарите на ценни книжа, са класифицирани като държани до падеж и следователно не подлежат на преценка по пазарни цени и не са изложени на лихвен риск.

Противно на това основната част от чуждестранните резерви на ЕЦБ и деноминирани в евро инвестиционни портфейли се инвестира в ценни книжа с фиксиран доход, които се преценяват по пазарни цени и следователно са изложени на лихвен риск. Лихвеният риск, произтичащ от тези портфейли, се управлява посредством политиките за разпределение на активи и лимитите на пазарния риск, които гарантират, че пазарният риск остава овладян на нива, отразяващи предпочитанията на ЕЦБ по отношение на риска и доходността за различните портфейли. Изразени в модифицирана дюрация¹⁰ на портфейлите с фиксиран доход, различните предпочитания по отношение на риска и доходността водят до по-дълга модифицирана дюрация за деноминирания в евро инвестиционен портфейл в сравнение с тази за наличностите в чуждестранни резерви.

Лихвеният риск, на който е изложена ЕЦБ, е ограничен и през 2013 г. като цяло остава стабилен на ниски равнища.

ЛИКВИДЕН РИСК¹¹

Като се има предвид ролята на еврото като водеща резервна валута, ролята на ЕЦБ като централна банка и структурата на активите и пасивите ѝ, единственият значим ликвиден риск, на който е изложена ЕЦБ, е рискът от финансови загуби поради невъзможност да се продаде актив на пазарна цена в подходящ срок. В този смисъл, като се има предвид стабилността на портфейлите на ЕЦБ и техните ясни цели, основната експозиция на ЕЦБ на ликвиден риск произтича от нейните чуждестранни резерви, тъй като извършването на валутни интервенции може да изисква продажбата на големи количества от такива наличности в кратки срокове.

¹⁰ Модифицираната дюрация е мярка на чувствителността на стойността на портфейлите по отношение на паралелни измествания на кривите на доходността.

¹¹ В случая на ЕЦБ ликвидният риск може да се опише като възможност за възникване на загуби поради неспособността на пазара да поеме голям обем поръчки за продажба без съществено понижение на цената.

Ликвидният риск по отношение на чуждестранните резерви на ЕЦБ се управлява чрез установяване на разпределение и лимити на активи, които гарантират, че достатъчно голям дял от наличностите на ЕЦБ са инвестирани в активи, които могат да бъдат реализирани бързо, с незначително въздействие върху цената.

През 2013 г. профилът на ликвидния риск по портфейлите на ЕЦБ като цяло остава стабилен.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

В случая на ЕЦБ операционният риск се дефинира като риск от отрицателно въздействие върху финансовото състояние, дейността или репутацията в резултат на действията на хора¹², неадекватно прилагане или срив на вътрешното управление и бизнес процесите, срив на системите, върху които са изградени процесите, или външни събития (например природни бедствия или външни нападения). Рамката на управлението на операционния риск (ORM) включва всички дейности на ЕЦБ и е неделима част от ръководството и процесите на управление на банката. Основната цел на управлението на операционния риск в ЕЦБ е да гарантира с разумна степен на сигурност, че ЕЦБ ще постигне своята мисия и цели и ще защити своята репутация и други активи от загуба, злоупотреба или вреди.

Първоначално отделните структурни звена идентифицират всички рискове. Всяко структурно звено се подпомага от функционалното звено „Управление на операционния риск и управление на непрекъсваемостта на бизнес процесите“ при работа по всички въпроси, свързани с операционния риск. ЕЦБ е набелязала потенциални първопричини за риска, както и рискови събития и въздействия, които могат да бъдат породени от тези причини. ЕЦБ прилага определен жизнен цикъл на риска, който включва процес на непрекъснато и системно идентифициране, анализ, реакция, отчитане и наблюдение на операционния риск. Тя също така е въвела политика по отношение на толерантността към риска, която определя нивото на операционния риск, което е готова да приеме.

5 ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ

КАПИТАЛ

При присъединяването на Хърватия като нова държава членка на ЕС на 1 юли 2013 г. дяловете на НЦБ в капиталовия алгоритъм бяха коригирани, а записаният капитал на ЕЦБ се увеличи на 10 825 млн. евро.

В допълнение подобно на други НЦБ извън еврозоната *Hrvatska narodna banka* внесе 3,75% от записания от нея капитал като вноска за оперативните разходи на ЕЦБ. Като цяло, вследствие на присъединяването на Хърватия като нова държава членка внесенят капитал на ЕЦБ се увеличи от 7650 млн. евро на 30 юни 2013 г. до 7653 млн. евро на 1 юли 2013 г.

Подробности за тези промени се съдържат в приложение 16, *Капитал и резерви*, от годишния отчет.

¹² Терминът „хора“ се използва в широк смисъл, като обхваща отрицателно въздействие в резултат на действия на служители, както и незадоволителни човешки ресурси и политики по управлението им.

ПРОВИЗИИ СРЕЩУ ВАЛУТЕН, ЛИХВЕН, КРЕДИТЕН И СВЪРЗАН С ЦЕНАТА НА ЗЛАТОТО РИСК

Тъй като повечето активи и пасиви на ЕЦБ се подлагат на периодична преоценка по текущи пазарни обменни курсове и цени на ценните книжа, доходността на ЕЦБ се влияе силно от експозицията на валутен и, в по-малка степен, на лихвен риск. Тези експозиции се дължат главно на наличностите на ЕЦБ от злато и чуждестранни резервни активи, деноминирани в щатски долари и японски йени, които са инвестирани предимно в лихвоносни инструменти. Инвестиционните портфейли на ЕЦБ и наличностите от ценни книжа, закупени за целите на паричната политика, водят до допълнителна експозиция на кредитен риск.

С оглед на големите си експозиции на тези рискове и размера на сметките си за преоценка ЕЦБ поддържа провизии за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск. Ежегодно се преразглежда размерът на тези провизии и дали продължава необходимостта от тях, като се вземат предвид редица фактори и по-специално нивото на наличност на рискови активи, степента на осъществената експозиция на риск през текущата финансова година, прогнозните резултати за следващата година и прилагана последователно във времето оценка на риска, включваща изчисления на стойностите под риск (VaR) на рисковите активи. Провизиите за риск, заедно с всички суми, държани в общия резервен фонд на ЕЦБ, не могат да надвишават стойността на капитала, внасян от НЦБ от еврозоната.

Към 31 декември 2012 г. провизиите срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск са на стойност 7529 млн. евро. След като взе предвид резултатите от оценката на риска, Управителният съвет взе решение да увеличи допълнително размера на провизиите за риск на 7530 млн. евро към 31 декември 2013 г. Този размер се равнява на стойността на капитала на ЕЦБ, изплатен от НЦБ в еврозоната към 31 декември 2013 г.

6 ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА 2013 Г.

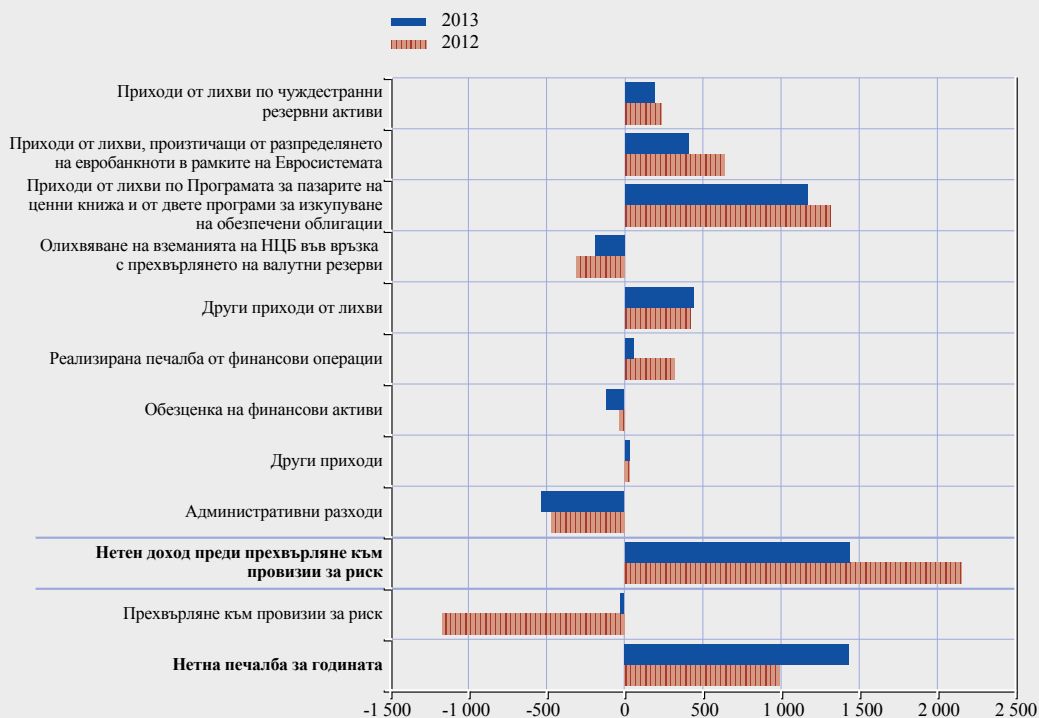
През 2013 г. нетната печалба на ЕЦБ беше 1440 млн. евро (спрямо 995 млн. евро през 2012 г.)¹³ след прехвърлянето на 0,4 млн. евро към провизиите за риск (спрямо 1166 млн. евро през 2012 г.). Нетната печалба от 1430 млн. евро след прехвърлянето и неразпределената сума от 9,5 млн. евро поради корекции на печалбите от предходни години (виж *Пенсионни програми на ЕЦБ, други компенсации след пенсиониране и други дългосрочни компенсации* в бележките по счетоводната политика) беше разпределена между НЦБ от еврозоната.

Графика 1 представя компонентите от отчета за приходите и разходите на ЕЦБ през 2013 г. в сравнение с 2012 г.

¹³ Преизчислено поради промяна в счетоводната политика (виж *Пенсионни програми на ЕЦБ, други компенсации след пенсиониране и други дългосрочни компенсации* в бележките по счетоводната политика).

Разбивка на отчета на ЕЦБ за приходите и разходите през 2013 г. и 2012 г.

(млн. евро)



Източник: ЕЦБ.

През 2013 г. нетните приходи от лихви възлизат на 2005 млн. евро в сравнение с 2289 млн. евро през 2012 г. Намалението на нетните приходи от лихви се дължи основно на а) по-ниските приходи от лихви, получени от дела на ЕЦБ от всички евробанкноти в обращение; и б) намалението на приходите от лихви, генерирани по ценните книжа, придобити по програмата за пазарите на ценни книжа и двете програми за закупуване на обезпечени облигации. Ефектите от тези тенденции бяха отчасти неутрализирани от по-ниските разходи за лихви, произтичащи от вземанията на НЦБ от еврозоната във връзка с чуждестранните резервни активи, които те са прехвърлили на ЕЦБ.

Реализираните нетни печалби от финансови операции отбелязват спад от 319 млн. евро през 2012 г. до 52 млн. евро през 2013 г., предимно вследствие на по-ниските нетни печалби, генерирани от портфейла в щатски долари.

През 2013 г. общият спад в пазарната стойност на ценните книжа, държани в портфейла на ЕЦБ в щатски долари, води до значително по-висока стойност на обезценките през същата година в размер на 115 млн. евро (спрямо 4 млн. евро през 2012 г.).

Към края на 2012 г. нереализираните печалби от разлики в обменните курсове, произтичащи основно от портфейла в щатски долари и портфейла в японски йени, възлизат на 6053 млн. евро, а нереализираните печалби от цената на златото – на 16 434 млн. евро. През 2013 г. поскъпването на еврото спрямо японската йена и щатския долар довежда до намаляване на нереализираните печалби от разлики в обменните курсове до 2540 млн. евро, а спадът на

цената на златото през 2013 г. води до намаляване на нереализираните печалби от цената на златото, които се понижиха до 10 139 млн. евро. Съгласно счетоводната политика на Евросистемата тези суми се представят в сметките за преоценка.

През 2013 г. общите административни разходи на ЕЦБ, включително амортизацията, възлизат на 527 млн. евро спрямо 464 млн. евро през 2012 г. По-голямата част от разходите, направени във връзка със строежа на новата сграда на ЕЦБ, са капитализирани и не се включват в този показател.

БАЛАНС КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2013 Г.

| АКТИВИ | ПРИЛОЖЕНИЕ № | 2013 г. евро | 2012 г. евро |
|---|-----------------|------------------------|------------------------|
| Злато и вземания в злато | 1 | 14 063 991 807 | 20 359 049 520 |
| Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута | 2 | | |
| Вземания от МВФ | 2.1 | 627 152 259 | 653 250 711 |
| Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни кредити и други външни активи | 2.2 | 38 764 255 039 | 40 669 958 425 |
| | | 39 391 407 298 | 41 323 209 136 |
| Вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута | 2.2 | 1 270 792 764 | 2 838 176 026 |
| Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро | 3 | | |
| Салда в банки, инвестиции в ценни книжа и кредити | 3.1 | 535 000 000 | 0 |
| Други вземания от кредитни институции в еврозоната, деноминирани в евро | 4 | 9 487 | 5 000 |
| Ценни книжа на резиденти на еврозоната, деноминирани в евро | 5 | | |
| Ценни книжа, държани за целите на паричната политика | 5.1 | 18 159 937 704 | 22 055 516 689 |
| Вземания в рамките на Евросистемата | 6 | | |
| Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата | 6.1 | 76 495 146 585 | 73 007 429 075 |
| Други вземания в рамките на Евросистемата (нето) | 12.2 | 0 | 24 673 515 571 |
| | | 76 495 146 585 | 97 680 944 646 |
| Други активи | 7 | | |
| Материални и нематериални дълготрайни активи | 7.1 | 971 175 790 | 638 474 832 |
| Други финансови активи | 7.2 | 20 466 245 900 | 19 099 638 796 |
| Разлики от преоценки на задбалансови инструменти | 7.3 | 104 707 529 | 207 025 391 |
| Начисления и разходи за бъдещи периоди | 7.4 | 977 552 068 | 1 660 056 235 |
| Други | 7.5 | 1 739 308 724 | 1 430 315 885 |
| | | 24 258 990 011 | 23 035 511 139 |
| Всичко активи | | 174 175 275 656 | 207 292 412 156 |

| ПАСИВИ | ПРИЛОЖЕНИЕ № | 2013 г. евро | 2012 г. евро |
|---|-----------------|------------------------|------------------------|
| Банкноти в обращение | 8 | 76 495 146 585 | 73 007 429 075 |
| Задължения към други резиденти на еврозоната, деноминирани в евро | 9 | | |
| Други задължения | 9.1 | 1 054 000 000 | 1 024 000 000 |
| Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро | 10 | 24 765 513 795 | 50 887 527 294 |
| Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута | 11 | | |
| Депозити, салда и други задължения | 11.1 | 18 478 777 | 0 |
| Задължения в рамките на Евросистемата | 12 | | |
| Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви | 12.1 | 40 309 644 425 | 40 307 572 893 |
| Други задължения в рамките на Евросистемата (нето) | 12.2 | 119 857 494 | 0 |
| | | 40 429 501 919 | 40 307 572 893 |
| Други задължения | 13 | | |
| Разлики от преоценки на задбалансови инструменти | 13.1 | 185 010 549 | 585 953 062 |
| Начисления и приходи за бъдещи периоди | 13.2 | 370 542 207 | 975 648 659 |
| Други | 13.3 | 786 331 706 | 928 422 271 |
| | | 1 341 884 462 | 2 490 023 992 |
| Провизии | 14 | 7 619 546 534 | 7 595 452 415 |
| Сметки за преоценка | 15 | 13 358 190 073 | 23 334 941 183 |
| Капитал и резерви | 16 | | |
| Капитал | 16.1 | 7 653 244 411 | 7 650 458 669 |
| Печалба за годината | | 1 439 769 100 | 995 006 635 |
| Всичко пасиви | | 174 175 275 656 | 207 292 412 156 |

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013 Г.

| | Приложение № | 2013 г. евро | 2012 г. евро |
|--|-----------------|------------------------|------------------------|
| Приходи от лихви по чуждестранни резервни активи | 24.1 | 187 279 973 | 228 883 700 |
| Приходи от лихви, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата | 24.2 | 406 310 130 | 633 084 427 |
| Други приходи от лихви | 24.4 | 6 477 297 658 | 10 917 006 128 |
| <i>Приходи от лихви</i> | | <i>7 070 887 761</i> | <i>11 778 974 255</i> |
| Олихвяване на вземанията на НЦБ във връзка с прехвърлянето на валутни резерви | 24.3 | (192 248 631) | (306 925 375) |
| Други разходи за лихви | 24.4 | (4 873 777 652) | (9 182 641 280) |
| <i>Разходи за лихви</i> | | <i>(5 066 026 283)</i> | <i>(9 489 566 655)</i> |
| Нетен доход от лихви | 24 | 2 004 861 478 | 2 289 407 600 |
| Реализирани печалби/загуби, произтичащи от финансови операции | 25 | 52 122 402 | 318 835 838 |
| Обезценка на финансови активи и позиции | 26 | (114 607 365) | (4 180 784) |
| Прехвърляне към/от провизии за валутен, лихвен и кредитен риск и риск, свързан с цената на златото | | (386 953) | (1 166 175 000) |
| Нетен резултат от финансови операции, преоценки и провизии за рискове | | (62 871 916) | (851 519 946) |
| Нетни разходи за такси и комисиони | 27 | (2 126 773) | (2 127 108) |
| Доход от акции и дялови участия | 28 | 1 168 907 | 1 188 176 |
| Други приходи | 29 | 26 107 807 | 21 938 157 |
| Всичко приходи, нето | | 1 967 139 503 | 1 458 886 879 |
| Разходи за персонала | 30 | (240 523 980) | (222 374 856) |
| Административни разходи | 31 | (260 070 567) | (220 422 011) |
| Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи | | (18 581 856) | (12 918 830) |
| Услуги по производството на банкноти | 32 | (8 194 000) | (8 164 547) |
| Печалба за годината | | 1 439 769 100 | 995 006 635 |

Франкфурт на Майн, 11 февруари 2014 г.

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Марио Драги
Председател

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА¹

ФОРМА И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Финансовият отчет на ЕЦБ цели достоверното отразяване на финансовото състояние на ЕЦБ и резултатите от нейните операции. Той е изготвен в съответствие със следните принципи на счетоводната политика², които Управителният съвет на ЕЦБ счита за съответстващи на характера на дейността на централната банка.

СЧЕТОВОДНИ ПРИНЦИПИ

Прилагат се следните счетоводни принципи: икономическа реалистичност и прозрачност, благоразумие, признаване на събития, настъпили след датата на баланса, същественост, принцип на действащото предприятие, принцип на текущото начисляване, последователност и съпоставимост.

ПРИЗНАВАНЕ НА АКТИВИ И ПАСИВИ

Актив или пасив се признава в баланса само в случаите, когато е вероятно свързана бъдеща стопанска полза да се отчете като входящ или изходящ финансов поток на ЕЦБ, по същество всички свързани рискове и ползи са прехвърлени на ЕЦБ, а цената или стойността на актива или сумата на задължението могат да бъдат надеждно измерени.

БАЗА НА СЧЕТОВОДНОТО ОТЧИТАНЕ

Отчетът е изготвен на база историческа стойност, модифицирана така, че да включва пазарна оценка на търгуемите ценни книжа (различни от класифицираните като притежавани до падеж), златото и всички други балансови и задбалансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута. Трансакциите по финансови активи и пасиви се отразяват по сметките според датата, на която се осъществява плащането.

С изключение на спот трансакциите с ценни книжа трансакциите с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута, се записват по задбалансови сметки на датата на сделката. На датата на плащането задбалансовите счетоводни записи се приключват и трансакциите се записват по баланса. Покупките и продажбите на чуждестранна валута се отразяват в нетната валутна позиция на датата на сделката, като резултатите, произтичащи от продажбите, също се изчисляват на тази дата. Начислените лихви, премии и отстъпки, свързани с деноминирани в чуждестранна валута финансови инструменти, се изчисляват и осчетоводяват на дневна база, като валутната позиция също се променя ежедневно в резултат от тези начисления.

АКТИВИ И ПАСИВИ В ЗЛАТО И ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА

Активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в евро по обменния курс на датата на съставяне на баланса. Приходите и разходите се преизчисляват по курса на датата на осчетоводяване. Преоценката на активите и пасивите в чуждестранна валута, включително балансови и задбалансови инструменти, се извършва валута по валута.

¹ Подробно описание на счетоводната политика на ЕЦБ се съдържа в Решение ЕЦБ/2010/21 от 11 ноември 2010 г., ОВ L 35, 9.2.2011 г., стр. 1 (изменено).

² Тази политика е в съответствие с разпоредбите на член 26.4 от Устава на ЕСЦБ, който предвижда хармонизиран подход към правилата за отчитането и докладването на операциите, осъществявани от Евросистемата.

Преоценката по пазарна цена на активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се извършва отделно от валутната преоценка.

Златото се оценява по пазарната цена в края на годината. Не се прави разграничение между разликите в ценовата и валутната преоценка на златото. Вместо това се осчетоводява оценка на златото на база цената на тройунция в евро, която за годината, приключваща на 31 декември 2013 г., се изчислява според обменния курс на еврото към щатския долар на 31 декември 2013 г.

Специалните права на тираж (СПТ) представляват кошница от валути. За да се направи преоценка на наличностите на ЕЦБ от СПТ, стойността на СПТ е изчислена като претеглена сума на обменните курсове на четири основни валути (щатски долар, евро, японска йена и британска лира) спрямо еврото на 31 декември 2013 г.

ЦЕННИ КНИЖА

Търгуемите ценни книжа (различни от класифицираните като притежавани до падеж) и други подобни активи се оценяват или по средни пазарни цени, или въз основа на съответната крива на доходност на датата на изготвяне на баланса, ценна книга по ценна книга. За годината, приключваща на 31 декември 2013 г., се използват средните пазарни цени от 30 декември 2013 г.

Търгуеми ценни книжа, класифицирани като притежавани до падеж, и неликвидни акции се оценяват по цена на придобиване, подлежаща на обезценка.

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИХОДИТЕ

Приходите и разходите се признават за периода, в който са възникнали.³ Реализираните печалби и загуби, произтичащи от продажбата на чуждестранна валута, злато и ценни книжа, се включват в отчета за приходите и разходите. Такива реализирани печалби и загуби се изчисляват въз основа на средната цена на съответния актив.

Нереализираните печалби не се признават за приход, а се прехвърлят пряко по сметка за преоценка.

Нереализираните загуби се отразяват в отчета за приходите и разходите, ако в края на годината превишават предходни печалби от преоценка, записани в съответната сметка за преоценка. Такива нереализирани загуби от каквито и да е ценни книжа, валута или злато не се нетират с нереализираната печалба от други ценни книжа, валута или злато. В случай на такава нереализирана загуба по която и да е позиция, включена в отчета за приходите и разходите, нейната средна цена на придобиване се намалява до обменния курс или пазарната цена в края на годината. Нереализираните загуби по лихвени суапове, включени в края на годината в отчета за приходите и разходите, се амортизират през следващите години.

Загубите от обезценка се включват в отчета за приходите и разходите и не се отписват през следващите години, освен ако обезценката намалее и намалението може да се свърже с наблюдаемо събитие, настъпило след първоначалното отчитане на обезценката.

3 За административни начисления и провизии се прилага минимален праг от 100 000 евро.

Премиите и отстъпките, произтичащи от закупени ценни книжа, включително класифицираните като притежавани до падеж, се изчисляват и се представят като част от приходите от лихви и се амортизират през остатъчния срок на ценните книжа.

ОБРАТНИ СДЕЛКИ

Обратните трансакции са операции, при които ЕЦБ купува или продава активи по споразумения за обратно изкупуване (репо сделки) или извършва кредитни операции срещу обезпечение.

При репо сделките ценните книжа се продават срещу парични средства, като същевременно се сключва споразумение за обратното им изкупуване от контрагента по договорена цена на определена бъдеща дата. Споразуменията за обратно изкупуване се отчитат като обезпечени депозити в пасивите на баланса. Ценните книжа, продадени в резултат на такова споразумение, остават в баланса на ЕЦБ.

При обратните репо сделки ценните книжа се купуват срещу парични средства, като същевременно се сключва споразумение за обратната им продажба на контрагента по договорена цена на определена бъдеща дата. Обратните репо сделки се отразяват като обезпечени кредити в активите на баланса, но не се включват в портфейла от ценни книжа на ЕЦБ.

Обратните трансакции (включително трансакции по заемане на ценни книжа), осъществени по автоматизираната програма за заемане на ценни книжа, се отразяват в баланса само когато обезпечението се предоставя под формата на парични средства по сметка на ЕЦБ. През 2013 г. ЕЦБ не е получавала парични средства като обезпечение във връзка с такива трансакции.

ЗАДБАЛАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Валутните инструменти, а именно валутни форуърдни трансакции, форуърд частта на валутни суапове и други валутни инструменти, свързани с обмяната на една валута в друга на определена бъдеща дата, се включват в нетната валутна позиция с цел изчисляване на валутните печалби и загуби.

Лихвените инструменти се преоценяват инструмент по инструмент. Ежедневните промени в маржовете на отклонение на отворените лихвени фючърсни договори се записват в отчета за приходите и разходите. Оценяването на форуърдните трансакции с ценни книжа и лихвени суапове се извършва въз основа на общоприети методи за оценка с използване на наблюдаеми пазарни цени и курсове и дисконтови фактори от датата на плащане до датата на оценката.

СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

Стойността на активите и пасивите се коригира за събития, настъпили между датата на годишния баланс и датата, на която Изпълнителният съвет разрешава представянето на годишния отчет на ЕЦБ за одобрение от Управителния съвет, ако към датата на баланса такива събития се отразяват съществено върху състоянието на активите и пасивите.

Важни събития, настъпили след датата на баланса, които не се отразяват върху състоянието на активите и пасивите към датата на баланса, се посочват в бележките.

САЛДА В РАМКИТЕ НА ЕСЦБ/ЕВРОСИСТЕМАТА

Салдата в рамките на ЕСЦБ възникват основно в резултат от презгранични плащания в ЕС, които се извършват в евро в резервни пари. В голямата си част тези трансакции са инициирани от субекти на частното право (т.е. кредитни институции, предприятия и частни лица). Техният сетълмент се извършва чрез TARGET2 – Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време – и поражда двустранни салда по сметките в TARGET2 на централни банки от ЕС. Такива двустранни салда се нетират и след това се прехвърлят ежедневно на ЕЦБ, така че всяка НЦБ остава с една двустранна нетна позиция единствено към ЕЦБ. В счетоводните книги на ЕЦБ тази позиция представлява нетно вземане или задължение на всяка НЦБ към останалите банки от ЕСЦБ. Салдата в рамките на Евросистемата на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ, възникващи във връзка с TARGET2, както и други салда в рамките на Евросистемата, деноминирани в евро (напр. междинно разпределение на печалбата между НЦБ) се отразяват в баланса на ЕЦБ като единствена нетна позиция по активите или пасивите и се оповестяват в показател *Други вземания в рамките на Евросистемата (нето)* или *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*. Салда в рамките на ЕСЦБ по сметки на НЦБ извън еврозоната към ЕЦБ, произтичащи от участието им в TARGET2⁴, са представени в *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро*.

Салда в рамките на Евросистемата, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в нея, се включват като единствен нетен актив в показателя *Вземания, свързани с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата* (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика).

Салда в рамките на Евросистемата, произтичащи от прехвърлянето на чуждестранни резервни активи към ЕЦБ от НЦБ, които се присъединяват към Евросистемата, са деноминирани в евро и се представят в показателя *Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви*.

ОТЧИТАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

Дълготрайните активи, включително нематериалните активи, но без земята и произведенията на изкуството се оценяват по цена на придобиване минус амортизацията. Амортизацията се изчислява на линейна база за очаквания полезен живот на актива, като се започне от тримесечието, след като той е станал достъпен за използване. Полезният живот, който се прилага към основните класове активи, е, както следва:

| | |
|--|-----------------|
| Компютри, съответно хардуер и софтуер, и моторни превозни средства | 4 години |
| Техническо оборудване | 4 или 10 години |
| Обзавеждане и инсталации в сградите | 10 години |

Периодът на амортизация по отношение на капитализираните разходи за основни ремонти, свързани със сегашните сгради под наем, където се помещава ЕЦБ, е коригиран така, че да бъдат взети предвид всякакви събития, които влияят върху очаквания полезен

⁴ Към 31 декември 2013 г. НЦБ извън еврозоната, които участват в TARGET2, са: Българска народна банка, Danmarks Nationalbank, Lietuvos Banka, Lietuvos bankas, Narodowy Bank Polski и Banca Națională a României.

живот на засегнатия актив. Земята и произведенията на изкуството се оценяват по цена на придобиване.

Дълготрайни активи на стойност под 10 000 евро се отписват в годината на придобиване.

Дълготрайни активи, които отговарят на критериите за капитализиране, но са все още в процес на строителство или разработване, се отчитат в показателя *Незавършено капитално строителство*. Свързаните с това разходи се прехвърлят към съответните показатели за дълготрайни активи, когато активите станат достъпни за ползване. Що се отнася до амортизацията на новата сграда на ЕЦБ, разходите се причисляват към съответните компоненти на активи, чиято амортизация ще се извършва въз основа на оценка на полезния живот на активите.

ПЕНСИОННИ ПРОГРАМИ НА ЕЦБ, ДРУГИ КОМПЕНСАЦИИ СЛЕД ПЕНСИОНИРАНЕ И ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ КОМПЕНСАЦИИ

ЕЦБ поддържа за своите служители и за членовете на Изпълнителния съвет пенсионни програми с дефинирани доходи.

Пенсионната програма за служителите се финансира с активи, съхранявани във фонд за дългосрочни компенсации на служителите. Задължителните вноски от страна на ЕЦБ и на служителите са съответно 18% и 6% от основната заплата и се отразяват в стълба на дефинираните доходи в пенсионната програма. Служителите могат да правят допълнителни доброволни вноски в стълб на дефинирани вноски, който може да се използва за осигуряване на допълнителни компенсации.⁵ Тези допълнителни компенсации се определят от размера на доброволните вноски заедно с възвръщаемостта от инвестирането им.

Налице са финансово необезпечени споразумения за компенсации след пенсиониране и други дългосрочни компенсации за членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ. За служителите са налице финансово необезпечени споразумения за различни от пенсии компенсации след пенсиониране и други дългосрочни компенсации.

Ревизирана счетоводна политика

До 2013 г. ЕЦБ прилагаше така наречения метод на „10% коридор“ при признаването на актюерски печалби и загуби по компенсациите след пенсиониране, както предвиждаше международният счетоводен стандарт (МСС) 19 „Доходи на наети лица“. Съгласно този метод нетните натрупани непризнати актюерски печалби и загуби по компенсации, изплащани след пенсиониране, които са по-големи от: а) 10% от настоящата стойност на задължението по дефинирани доходи, и б) 10% от справедливата стойност на активите по пенсионната програма, държани срещу задължението по дефинирани доходи, се амортизират през очакваната средна продължителност на оставащия трудов стаж на участващите служители. Освен това възвръщаемостта от активите по пенсионната програма, държани срещу задължението по дефинирани доходи, която се записва в отчета за приходите и разходите, се изчислява въз основа на очакваната възвръщаемост.

⁵ Средствата, натрупани от служителите посредством доброволни вноски, могат да се използват при пенсионирането за осигуряване на допълнителна пенсия. От този момент нататък тази пенсия се включва в задължението за дефинирани доходи.

След преработването на МСС 19 вече не е възможно да се прилага методът на „10% коридор“⁶. Ето защо през 2013 г. ЕЦБ взе следните решения: а) преизчислението⁶ на нетното задължение по дефинирани доходи, отнасящо се до компенсации след пенсиониране, ще се признава в неговата цялост и ще се записва в баланса в показателя *Сметки за преоценка*; б) лихвите от активите по пенсионната програма ще се изчисляват чрез прилагане на дисконтов процент. Така непризнаваните преди актюерски загуби в размер на 146 603 113 евро към 31 декември 2012 г. вече се включват в баланса в показателя *Сметки за преоценка*. Тези промени бяха приложени с обратен ефект и съответните стойности за 2012 г. са коригирани както следва:

| | Публикувано през 2012 г. евро | Корекция евро | Преизчислена стойност евро |
|------------------------|-------------------------------|------------------|----------------------------|
| Активи | | | |
| Други активи – други | 1 423 836 885 | 6 479 000 | 1 430 315 885 |
| Всичко корекции | | 6 479 000 | |
| Пасиви | | | |
| Други пасиви – други | 781 819 158 | 146 603 113 | 928 422 271 |
| Сметки за преоценка | 23 472 041 296 | (137 100 113) | 23 334 941 183 |
| Печалба за годината | 998 030 635 | (3 024 000) | 995 006 635 |
| Всичко корекции | | 6 479 000 | |

Отчетът за приходите и разходите е съответно коригиран, така че да отрази а) прилагането на дисконтов процент при изчисляването на лихвата по активите по пенсионната програма, държани срещу задължението по дефинирани доходи, и б) признаването в показателя *Сметки за преоценка* на онези актюерски печалби и загуби, към които преди се е прилагало амортизиране. Низходящата корекция в отчета за приходите и разходите за финансовите години до 2012 г. в размер на 6 479 000 евро е представена в *Други активи*, а печалбата за годината, приключваща на 31 декември 2012 г., е коригирана надолу с 3 024 000 евро⁷.

Съвкупната корекция на отчета за приходите и разходите в размер на 9 503 000 евро заедно с признаването на актюерски загуби в размер на 146 603 113 евро води до нетно намаление от 137 100 113 евро в сметките за преоценка.

Управителният съвет взе решение да компенсира съвкупната корекция в размер на 9 503 000 евро, като намали сумата за разпределение между НЦБ от отчетената през 2013 г. нетна печалба.

Увеличението в *Други задължения* и намалението в *Сметки за преоценка* отразяват непризнатите преди актюерски загуби и съвкупното преизчисление на нетното задължение по дефинирани доходи съответно към 31 декември 2012 г.

По новите правила се използват следните термини, произтичащи от преработения МСС 19:

Нетно задължение по дефинирани доходи

Задължението, признато в баланса в показателя *Други задължения* във връзка с пенсионните програми с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по дефинирани доходи на датата на баланса *минус* справедливата стойност на активите по пенсионната програма, използвани за финансиране на това задължение.

⁶ Новата терминология е пояснена по-долу.

⁷ Тази корекция е отразена в отчета за приходите и разходите в показателя *Разходи за персонала*.

Размерът на задължението по пенсионната програма с дефинирани доходи се изчислява ежегодно от независими актюери, като се използва методът на прогнозна условна единица. Настоящата стойност на задължението по пенсионната програма с дефинирани доходи се изчислява, като се дисконтират очакваните бъдещи парични потоци, използвайки лихвен процент, който се определя въз основа на пазарната доходност на датата на баланса на висококачествени корпоративни облигации, деноминирани в евро, които имат матуритет, подобен на пенсионното задължение.

Актюерските печалби и загуби могат да възникнат от наложени от опита корекции (ако действителните резултати са различни от по-рано направените актюерски допускания) и от промени в самите актюерски допускания.

Нетна стойност на дефинираните доходи

Нетната стойност на дефинираните доходи се разделя на компоненти, които се отразяват в отчета за приходите и разходите, а преизчисленията по отношение на компенсациите след пенсиониране се отразяват в баланса в показателя *Сметки за преоценка*.

Нетната стойност, отнесена в отчета за приходите и разходите, включва:

- а) разходите за текущо обслужване на възникващи през годината дефинирани доходи;
- б) нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи според дисконтовия лихвен процент; и
- в) преизчисленията по отношение на други дългосрочни компенсации в тяхната цялост.

Преизчисления по нетното задължение по дефинирани доходи

Те включват следното:

- а) актюерски печалби и загуби по задължението по дефинирани доходи;
- б) фактическата възвръщаемост на активите по пенсионната програма с изключение на средствата, включени в нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи; и
- в) всяка промяна в ефекта на таван на активите, с изключение на средствата, включени в нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи.

Размерът им се оценява ежегодно от независими актюери, за да се определи съответното задължение във финансовите отчети.

БАНКОТИ В ОБРАЩЕНИЕ

ЕЦБ и НЦБ от еврозоната, които заедно образуват Евросистемата, емитират евробанкноти.⁸ Общата стойност на евробанкнотите в обращение се разпределя между централните банки от Евросистемата в последния работен ден на всеки месец в съответствие с алгоритъма за разпределяне на банкнотите.⁹

⁸ Решение ЕЦБ/2010/29 от 13 декември 2010 г. относно емитирането на евробанкноти (преработено), ОВ L 35, 9.2.2011 г., стр. 26, изменено.

⁹ Алгоритъм за разпределяне на банкнотите означава процентите, които се получават, като се вземе предвид дялът на ЕЦБ в общата емисия на евробанкноти и се приложи алгоритъмът за записване на капитала спрямо дела на НЦБ в тази обща емисия.

На ЕЦБ е разпределен дял от 8% от общата стойност на евробанкнотите в обращение, който е оповестен в пасивите на баланса в показателя *Банкноти в обращение*. Делът на ЕЦБ в общата емисия на евробанкноти е обезпечен с вземания от НЦБ. Тези лихвоносни вземания¹⁰ са включени в подстатия *Вземания в рамките на Евросистемата: вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата* (виж *Салда в рамките на ЕСЦБ/Евросистемата* в бележките по счетоводната политика). Приходите от лихви по тези вземания се включват в отчета за приходите и разходите в показателя *Приходи от лихви, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*.

МЕЖДИННО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕЧАЛБАТА

Доходът на ЕЦБ от евробанкноти в обращение и доходът, който възниква от ценни книжа, закупени по програмата за пазарите на ценни книжа, е дължим на НЦБ от еврозоната през финансовата година, за която е начислен. Освен ако Управителният съвет не реши друго, ЕЦБ разпределя този доход през януари следващата година по метода на междинно разпределение на печалбата¹¹. Доходът се разпределя изцяло, освен в случаите, когато нетната печалба на ЕЦБ за годината е по-малка от дохода ѝ от евробанкноти в обращение и от ценни книжа, закупени по програмата за пазарите на ценни книжа, и е предмет на решение на Управителния съвет за прехвърляне към провизиите срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск. Управителният съвет може също така да вземе решение за приспадане на разходите, направени от ЕЦБ във връзка с емитирането и доставянето на евробанкноти, от дохода от евробанкноти в обращение.

ДРУГИ ВЪПРОСИ

Имайки предвид ролята на ЕЦБ като централна банка, Изпълнителният съвет счита, че публикуването на отчета за паричните потоци не би предоставило на читателите на финансовия отчет допълнителна релевантна информация.

В съответствие с член 27 от Устава на ЕСЦБ и въз основа на препоръка на Управителния съвет Съветът на ЕС одобрява назначаването на Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft за външен одитор на ЕЦБ за период от пет години, който приключва в края на финансовата 2017 година.

10 Решение ЕЦБ/2010/23 от 25 ноември 2010 година относно разпределянето на паричния доход на националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (преработено), ОВ L 35, 9.2.2011 г., стр. 17, изменено.

11 Решение ЕЦБ/2010/24 от 25 ноември 2010 г. относно междинното разпределяне на дохода на Европейската централна банка от евробанкноти в обращение и от ценни книжа, закупени по програмата за пазарите на ценни книжа (преработено), ОВ L 6, 11.1.2011 г., стр. 35, изменено.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ БАЛАНСА

I ЗЛАТО И ВЗЕМАНИЯ В ЗЛАТО

Към 31 декември 2013 г. ЕЦБ притежава 16 142 871 унции¹² чисто злато (спрямо 16 142 871 унции през 2012 г.). През 2013 г. не са извършвани трансакции със злато. Намалението на равностойността в евро на наличностите на ЕЦБ от чисто злато се дължи на поевтиняването на златото през 2013 г. (виж *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика и приложение 15, *Сметки за преоценка*).

2 ВЗЕМАНИЯ ОТ РЕЗИДЕНТИ И НЕРЕЗИДЕНТИ НА ЕВРОЗОНАТА, ДЕНОМИНИРАНИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА

2.1 ВЗЕМАНИЯ ОТ МВФ

Този актив представя наличностите на ЕЦБ от СПТ към 31 декември 2013 г. Той възниква в резултат от двупосочното споразумение с Международния валутен фонд (МВФ) за покупко-продажба на СПТ, с което МВФ е упълномощен да организира продажби и да извършва покупки на СПТ срещу евро от името на ЕЦБ в границите на определени минимални и максимални равнища на наличностите. За счетоводни цели СПТ се третира като чуждестранна валута (виж *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

2.2 САЛДА В БАНКИ И ИНВЕСТИЦИИ В ЦЕННИ КНИЖА, ВЪНШНИ КРЕДИТИ И ДРУГИ ВЪНШНИ АКТИВИ, КАКТО И ВЗЕМАНИЯ ОТ РЕЗИДЕНТИ НА ЕВРОЗОНАТА, ДЕНОМИНИРАНИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА

Тези две статии включват салда в банки и кредити, деноминирани в чуждестранна валута, както и инвестиции в ценни книжа, деноминирани в щатски долари и японски йени.

| <i>Вземания от нерезиденти на еврозоната</i> | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|--|-----------------|-----------------|-------------------|
| Разплащателни сметки | 939 722 501 | 1 503 909 190 | (564 186 689) |
| Депозити на паричния пазар | 1 001 428 468 | 345 932 462 | 655 496 006 |
| Обратни репо сделки | 87 738 380 | 56 844 020 | 30 894 360 |
| Инвестиции в ценни книжа | 36 735 365 690 | 38 763 272 753 | (2 027 907 063) |
| Всичко | 38 764 255 039 | 40 669 958 425 | (1 905 703 386) |

| <i>Вземания от резиденти на еврозоната</i> | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|--|-----------------|-----------------|-------------------|
| Разплащателни сметки | 4 242 115 | 1 189 425 | 3 052 690 |
| Депозити на паричния пазар | 1 266 550 649 | 2 836 986 601 | (1 570 435 952) |
| Всичко | 1 270 792 764 | 2 838 176 026 | (1 567 383 262) |

Спадът, отбелязан в тези статии през 2013 г., се дължи главно на поевтиняването както на японската йена, така и на щатския долар спрямо еврото.

¹² Това съответства на 502,1 тона.

Нетните валутни наличности на ЕЦБ в щатски долари и японски йени¹³ към 31 декември 2013 г. са, както следва:

| | 2013 г. млн. валутни единици | 2012 г. млн. валутни единици |
|---------------|---------------------------------|---------------------------------|
| Щатски долари | 45 351 | 45 235 |
| Японски йени | 1 051 062 | 1 046 552 |

3 ВЗЕМАНИЯ ОТ НЕРЕЗИДЕНТИ НА ЕВРОЗОНАТА, ДЕНОМИНИРАНИ В ЕВРО

3.1 САЛДА В БАНКИ, ИНВЕСТИЦИИ В ЦЕННИ КНИЖА И КРЕДИТИ

Към 31 декември 2013 г. тази статия се състои от вземане от централна банка извън еврозоната във връзка със споразумение за операции по обратно изкупуване, сключено с ЕЦБ. Съгласно това споразумение централната банка извън еврозоната може да заема евро срещу допустимо обезпечение с цел да подпомага вътрешните си операции по предоставяне на ликвидност.

4 ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ ОТ КРЕДИТНИ ИНСТИТУЦИИ В ЕВРОЗОНАТА, ДЕНОМИНИРАНИ В ЕВРО

Към 31 декември 2013 г. тази статия се състои от разплащателни сметки при резиденти на еврозоната.

5 ЦЕННИ КНИЖА НА РЕЗИДЕНТИ НА ЕВРОЗОНАТА, ДЕНОМИНИРАНИ В ЕВРО

5.1 ЦЕННИ КНИЖА, ДЪРЖАНИ ЗА ЦЕЛИТЕ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

Към 31 декември 2013 г. този показател се състои от ценни книжа, придобити от ЕЦБ по двете програми за закупуване на обезпечени облигации и по програмата за пазарите на ценни книжа.

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|--|-----------------|-----------------|-------------------|
| Първа програма за закупуване на обезпечени облигации | 3 710 724 329 | 4 426 521 354 | (715 797 025) |
| Втора програма за закупуване на обезпечени облигации | 1 459 074 444 | 1 504 280 207 | (45 205 763) |
| Програма за пазарите на ценни книжа | 12 990 138 931 | 16 124 715 128 | (3 134 576 197) |
| Всичко | 18 159 937 704 | 22 055 516 689 | (3 895 578 985) |

Покупките по първата програма за закупуване на обезпечени облигации приключиха до края на юни 2010 г., а по втората програма за закупуване на обезпечени облигации – на

¹³ Тези наличности обхващат активи минус пасиви, деноминирани в съответната чуждестранна валута, които подлежат на валутна преоценка. Те са включени към показателите *Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, *Вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, *Начисления и разходи за бъдещи периоди*, *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, *Разлики от преоценка на задбалансови инструменти (пасиви)* и *Начисления и приходи за бъдещи периоди*, като се вземат предвид и трансакции по валутни суапове и форуърди, включени в задбалансови показатели. Не са включени реализираните печалби от финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута, дължащи се на преоценки.

31 октомври 2012 г. Програмата за пазарите на ценни книжа завърши на 6 септември 2012 г. Намалението по тези показатели през 2013 г. се дължи на изплащане.

Ценните книжа, закупени по програмата за пазарите на ценни книжа и програмите за закупуване на обезпечени облигации, се класифицират като притежавани до падеж и се оценяват на база амортизирана цена на придобиване, подлежаща на обезценка (виж *Ценни книжа* в бележките по счетоводната политика). Годишните тестове за обезценка се провеждат въз основа на наличната информация и оценката на възстановимата стойност в края на годината. Управителният съвет прецени, че идентифицираните показатели за обезценка не са засегнали очакваните бъдещи парични потоци, които ЕЦБ очаква да получи. Ето защо през 2013 г. не са регистрирани загуби от обезценка по тези книжа.

Управителният съвет подлага редовно на оценка финансовите рискове, свързани с ценните книжа, държани по програмата за пазарите на ценни книжа и двете програми за закупуване на обезпечени облигации.

6 ВЗЕМАНИЯ В РАМКИТЕ НА ЕВРОСИСТЕМАТА

6.1 ВЗЕМАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РАЗПРЕДЕЛЯНЕТО НА ЕВРОБАНКНОТИ В РАМКИТЕ НА ЕВРОСИСТЕМАТА

Тази статия включва вземания на ЕЦБ от НЦБ от еврозоната, свързани с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика). Олихвяването на тези вземания се изчислява ежедневно по последния разполагаем пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете при основните операции по рефинансиране (виж приложение 24.2, *Приходи от лихви, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*).

7 ДРУГИ АКТИВИ

7.1 МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

На 31 декември 2013 г. тези активи обхващат следните показатели:

Увеличението в категорията *Незавършено капитално строителство* се дължи почти изцяло на дейностите, свързани с новата сграда на ЕЦБ, през 2013 г.

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|---|----------------------|--------------------|--------------------|
| Цена на придобиване | | | |
| Земя и сгради | 170 824 151 | 170 824 151 | 0 |
| Компютри (хардуер и софтуер) | 76 353 659 | 64 633 290 | 11 720 369 |
| Оборудване, обзавеждане, инсталации и моторни превозни средства | 13 818 952 | 13 926 711 | (107 759) |
| Незавършено капитално строителство | 847 217 209 | 529 636 881 | 317 580 328 |
| Други дълготрайни активи | 7 751 953 | 7 508 349 | 243 604 |
| Цена на придобиване, общо | 1 115 965 924 | 786 529 382 | 329 436 542 |
| Натрупана амортизация | | | |
| Земя и сгради | (86 542 592) | (82 957 070) | (3 585 522) |

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|---|----------------------|----------------------|--------------------|
| Компютри (хардуер и софтуер) | (45 004 046) | (51 687 755) | 6 683 709 |
| Оборудване, обзавеждане, инсталации и моторни превозни средства | (12 869 788) | (13 274 149) | 404 361 |
| Други дълготрайни активи | (373 708) | (135 576) | (238 132) |
| Натрупана амортизация, общо | (144 790 134) | (148 054 550) | 3 264 416 |
| Нетна балансова стойност | 971 175 790 | 638 474 832 | 332 700 958 |

Нетното увеличение на цената на придобиване на обектите в категорията *Компютри (хардуер и софтуер)* отразява покупки през 2013 г. Тези разходи са само отчасти компенсирани от отписването на остарели обекти, които вече не са в експлоатация, в края на декември 2013 г. Отписването на тези обекти води до нетно намаляване на натрупаната амортизация в тази категория.

7.2 ДРУГИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Тази статия се състои от инвестициите на собствените средства на ЕЦБ,¹⁴ държани като пряко съответствие срещу капитала и резервите на ЕЦБ, както и от други финансови активи, които включват 3211 акции в Банката за международни разплащания (БМР) на цена на придобиване 41,8 млн. евро.

Компонентите на тази статия са, както следва:

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|----------------------------------|-----------------------|-----------------------|----------------------|
| Разплащателни сметки в евро | 4 620 701 | 5 193 816 | (573 115) |
| Ценни книжа, деноминирани в евро | 18 068 315 142 | 16 349 560 714 | 1 718 754 428 |
| Обратни репо сделки в евро | 2 351 403 533 | 2 702 963 941 | (351 560 408) |
| Други финансови активи | 41 906 524 | 41 920 325 | (13 801) |
| Всичко | 20 466 245 900 | 19 099 638 796 | 1 366 607 104 |

Нетното нарастване на този показател се дължи основно на инвестирането в портфейла от собствени средства на а) сума, съответстваща на прехвърлената към провизиите на ЕЦБ срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск през 2012 г. и б) приходите, получени от този портфейл през 2013 г.

7.3 РАЗЛИКИ ОТ ПРЕОЦЕНКА НА ЗАДБАЛАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Тази статия е съставена основно от промени в оценката на останалите неуредени към 31 декември 2013 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 21, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Промените в оценката произтичат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по обменните курсове към датата на баланса, в съпоставка със стойностите в евро, получени от преобразуването на трансакциите по средната цена на съответната чуждестранна валута на тази дата

¹⁴ Репо сделки, сключени в контекста на управление на портфейла от собствени средства, се отчитат в *Други* в пасива на баланса (виж приложение 13.3, *Други*).

(виж *Задбалансови инструменти и Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

Печалбите от преценка при неуредените трансакции по лихвени суапове също са включени в тази статия (виж приложение 20, *Лихвени суапове*).

7.4 НАЧИСЛЕНИЯ И РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

През 2013 г. в тази статия е включена начислената върху ценни книжа купонна лихва, включително неуредени лихвени плащания, изплатени при придобиване, на стойност 708,3 млн. евро (спрямо 792,7 млн. евро през 2012 г.) (виж приложение 2.2, *Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни кредити и други външни активи; Вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, приложение 5, *Ценни книжа на резиденти на еврозоната, деноминирани в евро* и приложение 7.2, *Други финансови активи*).

Тя включва също вземания по начислени лихви върху салдата на *TARGET2*, дължими от НЦБ в еврозоната за последния месец на 2013 г., в размер на 155,1 млн. евро (спрямо 650,4 млн. евро през 2012 г.) и начислени лихви върху вземания на ЕЦБ във връзка с разпределението на евробанкноти в рамките на Евросистемата за последното тримесечие на годината (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика) на стойност 69,2 млн. евро (спрямо 136,7 млн. евро през 2012 г.).

Друг начислен приход, включително начислен приход от лихви върху други финансови активи и различни предварителни плащания също са отчетени в тази статия.

7.5 ДРУГИ

Тази статия се състои основно от начислените суми по междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ (виж *Междинно разпределение на печалбата* в бележките по счетоводната политика и приложение 12.2, *Други вземания/задължения в рамките на Евросистемата (нето)*).

Тя включва също:

- а) салда, свързани с неуредени към 31 декември 2013 г. трансакции по валутни суапове и форуърди, възникнали в резултат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по средната стойност на съответната валута към датата на баланса, в съпоставка със стойностите в евро, по които трансакциите са осчетоводени първоначално (виж *Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика).
- б) вземане от Федералното министерство на финансите на Германия във връзка с възстановим данък върху добавената стойност и заплатени други косвени данъци. Такива данъци подлежат на възстановяване съгласно условията на член 3 от Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, който се прилага за ЕЦБ по силата на член 39 от Устава на ЕСЦБ.

- в) съвкупната корекция в отчета за приходите и разходите за финансовите години до 2013 г., която се дължи на промяната в счетоводната политика по отношение на компенсациите след пенсиониране (виж *Пенсионни програми на ЕЦБ, други компенсации след пенсиониране и други дългосрочни компенсации* в бележките по счетоводната политика).

8 БАНКНОТИ В ОБРАЩЕНИЕ

Тази статия включва 8% дял на ЕЦБ от всички евробанкноти в обращение (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика).

9 ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ РЕЗИДЕНТИ НА ЕВРОЗОНАТА, ДЕНОМИНИРАНИ В ЕВРО

9.1 ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Тази статия се състои от депозити на членове на Евробанковата асоциация (*EBA*), които се използват за предоставяне на ЕЦБ на обезпечение при извършването на плащания от *EBA* чрез системата *TARGET2*.

10 ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ НЕРЕЗИДЕНТИ НА ЕВРОЗОНАТА, ДЕНОМИНИРАНИ В ЕВРО

Към 31 декември 2013 г. този показател включва сумата от 24,6 млрд. евро (спрямо 44,0 млрд. евро през 2012 г.), състояща се от салда, държани при ЕЦБ от НЦБ извън еврозоната и други централни банки, които произтичат от или са кореспондираща позиция на трансакции, обработени чрез системата *TARGET2*.

Останалата част от този показател се състои от сумата от 0,2 млрд. евро (спрямо 6,8 млрд. евро през 2012 г.), възникнала от временното реципрочно валутно споразумение с Федералния резерв.¹⁵ В рамките на това споразумение Федералният резерв предоставя на ЕЦБ щатски долари посредством суап трансакции с цел да се осигури краткосрочно финансиране в щатски долари на контрагенти в Евросистемата. Едновременно с това ЕЦБ осъществява насрещни суап трансакции с НЦБ от еврозоната, които използват получените средства, за да извършат операции за предоставяне на ликвидност в щатски долари под формата на обратни трансакции с контрагенти от Евросистемата. Тези насрещни суап трансакции пораждаат салда в рамките на Евросистемата между ЕЦБ и НЦБ. Суап трансакциите, извършени с Федералния резерв и НЦБ от еврозоната, пораждаат също вземания по форуърди и задължения, които са отчетени в задбалансовата сметка (виж приложение 21, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*).

¹⁵ През януари 2014 г. Управителният съвет реши, с оглед на значителното подобрене на условията за финансиране в щатски долари и слабо търсене при операциите за осигуряване на ликвидност в щатски долари, постепенно да редуцира предлагането на такива операции (виж прессъобщението от 24 януари 2014 г.).

11 ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ НЕРЕЗИДЕНТИ НА ЕВРОЗОНАТА, ДЕНОМИНИРАНИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА

11.1 ДЕПОЗИТИ, САЛДА И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

През 2013 г. тази статия включва задължение, възникнало по споразумение за обратно изкупуване с нерезидент на еврозоната във връзка с управлението на валутните резерви на ЕЦБ.

12 ЗАДЪЛЖЕНИЯ В РАМКТЕ НА ЕВРОСИСТЕМАТА

12.1 ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ВАЛУТНИ РЕЗЕРВИ

Това са задълженията към НЦБ от еврозоната, възникнали от прехвърлянето към ЕЦБ на чуждестранни резервни активи при присъединяването на НЦБ към Евросистемата.

Разширяването на ЕС с присъединяването на Хърватия и съпътстващата го корекция както на общото ограничение на вземанията на НЦБ, така и на теглата в капиталовия алгоритъм на ЕЦБ (виж приложение 16, *Капитал и резерви*) доведе до нарастване на тези задължения с 2 071 532 евро.

| | От 1 юли 2013 г. евро | Към 31 декември 2012 г. евро |
|--|--------------------------|---------------------------------|
| Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique | 1 401 024 415 | 1 397 303 847 |
| Deutsche Bundesbank | 10 871 789 515 | 10 909 120 274 |
| Eesti Pank | 103 152 857 | 103 115 678 |
| Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland | 643 894 039 | 639 835 662 |
| Bank of Greece | 1 129 060 170 | 1 131 910 591 |
| Banco de España | 4 782 873 430 | 4 783 645 755 |
| Banque de France | 8 190 916 316 | 8 192 338 995 |
| Banca d'Italia | 7 218 961 424 | 7 198 856 881 |
| Central Bank of Cyprus | 77 248 740 | 78 863 331 |
| Banque centrale du Luxembourg | 100 776 864 | 100 638 597 |
| Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta | 36 798 912 | 36 407 323 |
| De Nederlandsche Bank | 2 298 512 218 | 2 297 463 391 |
| Oesterreichische Nationalbank | 1 122 511 702 | 1 118 545 877 |
| Banco de Portugal | 1 022 024 594 | 1 008 344 597 |
| Banka Slovenije | 189 499 911 | 189 410 251 |
| Národná banka Slovenska | 398 761 127 | 399 443 638 |
| Suomen Pankki – Finlands Bank | 721 838 191 | 722 328 205 |
| Всичко | 40 309 644 425 | 40 307 572 893 |

Олихвяването на тези задължения се изчислява ежедневно по последния разполагаем пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете си при основните операции по рефинансиране, коригиран така, че да отрази нулевата възвръщаемост на компонента злато (виж приложение 24.3, *Олихвяване на вземанията на НЦБ във връзка с прехвърлянето на валутни резерви*).

12.2 ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ В РАМКТЕ НА ЕВРОСИСТЕМАТА (НЕТО)

През 2013 г. този показател се състои главно от салдата в *TARGET2* на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ (виж *Салда в рамките на ЕСЦБ/Евросистемата* в бележките по счетоводната

политика). В края на 2012 г. ЕЦБ имаше нетно вземане спрямо НЦБ от еврозоната. Това нетно вземане се превърна в нетно задължение в края на 2013 г. основно вследствие на сетълмента в TARGET2 на плащания от нерезиденти на еврозоната към резиденти на еврозоната (виж приложение 10, *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро*). Намалението на неизплатените суми, свързани с насрещни суап трансакции, извършени с НЦБ във връзка с операции по предоставяне на ликвидност в щатски долари, също спомогна за премахването на нетното вземане и възникването на нетно задължение през 2013 г. Въздействието на тези два фактора частично се компенсира от изплащанията на ценни книжа, закупени по програмата за пазарите на ценни книжа, чийто сетълмент е извършен чрез сметки в TARGET2.

Олихвяването на позициите в TARGET2 с изключение на салдата, възникващи в резултат от насрещни суап трансакции във връзка с операции по предоставяне на ликвидност в щатски долари, се изчислява ежедневно по последния разполагаем пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете при своите основни операции по рефинансиране.

Този показател включва също сумата, дължима на НЦБ от еврозоната във връзка с междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ (виж *Междинно разпределение на печалбата* в бележките по счетоводната политика).

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро |
|--|-------------------|-------------------|
| Дължимо от НЦБ от еврозоната във връзка с TARGET2 | (687 997 098 717) | (981 081 428 771) |
| Дължимо на НЦБ от еврозоната във връзка с TARGET2 | 686 747 265 644 | 955 833 285 908 |
| Дължимо на НЦБ от еврозоната във връзка с междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ | 1 369 690 567 | 574 627 292 |
| Други (вземания)/задължения в рамките на Евросистемата (нето) | 119 857 494 | (24 673 515 571) |

13 ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

13.1 РАЗЛИКИ ОТ ПРЕОЦЕНКА НА ЗАДБАЛАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Тази статия е съставена основно от промени в оценката на останалите неуредени към 31 декември 2013 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 21, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Промените в оценката произтичат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по обменните курсове към датата на баланса, в съпоставка със стойностите в евро, получени от преобразуването на трансакциите по средната цена на съответната чуждестранна валута на тази дата (виж *Задбалансови инструменти и Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

Загубите от преценка при неприключените лихвени суапове също са включени в тази статия (виж приложение 20, *Лихвени суапове*).

13.2 НАЧИСЛЕНИЯ И ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

Към 31 декември 2013 г. двете основни включени тук статии са: първо, начислените лихви, дължими на НЦБ за цялата 2013 г. във връзка с техни вземания, свързани с прехвърляне на валутни резерви към ЕЦБ (виж приложение 12.1, *Задължения, еквивалентни на прехвърляне*

на валутни резерви), на стойност 192,2 млн. евро (спрямо 306,9 млн. евро през 2012 г.), и второ, начислени лихви, платими на НЦБ във връзка със салдата по TARGET2 за последния месец на 2013 г., на стойност 155,8 млн. евро (спрямо 641,1 млн. евро през 2012 г.). Тези суми са изплатени през януари 2014 г. Тук се отчитат и начисления върху финансови инструменти и други начисления.

Също така е включена и сумата от 15,3 млн. евро, предоставена на ЕЦБ от градската управа на Франкфурт за съхраняването на сградата *Гросмарктхале*, която е паметник на културата, във връзка със строителството на новата сграда на ЕЦБ. Тази сума ще се нетира спрямо себестойността на сградата при въвеждането ѝ в експлоатация (виж приложение 7.1, *Материални и нематериални дълготрайни активи*).

13.3 ДРУГИ

През 2013 г. тази статия включва неприключени репо трансакции на стойност 480,4 млн. евро (спрямо 360,1 млн. евро през 2012 г.), извършени във връзка с управлението на собствените средства на ЕЦБ (виж приложение 7.2, *Други финансови активи*).

Тя също така включва салда, свързани с неприключени към 31 декември 2013 г. трансакции по валутни суапове и форуърди, възникнали в резултат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по средната стойност на съответната валута към датата на баланса, в съпоставка със стойностите в евро, по които трансакциите са осчетоводени първоначално (виж *Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика).

ПЕНСИОННИ ПРОГРАМИ НА ЕЦБ, ДРУГИ КОМПЕНСАЦИИ СЛЕД ПЕНСИОНИРАНЕ И ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ КОМПЕНСАЦИИ

В допълнение тази статия включва нетните задължения на ЕЦБ във връзка с компенсациите, изплащани след пенсиониране, и други дългосрочни компенсации за служителите и членовете на Изпълнителния съвет в размер на 131,9 млн. евро. Стойностите за 2012 г. са преизчислени поради промяна в приложимата счетоводната политика (виж *Пенсионни програми на ЕЦБ, други компенсации след пенсиониране и други дългосрочни компенсации* в бележките по счетоводната политика).

Сумите, признати в баланса във връзка с компенсациите след пенсиониране и други дългосрочни компенсации за служителите, са както следва:

| | 2013 г. | | | 2012 г. | | |
|--|-----------------------|------------------------------------|---------------------|-----------------------|------------------------------------|---------------------|
| | Персонал млн. евро | Изпълнителен съвет млн. евро | Всичко млн. евро | Персонал млн. евро | Изпълнителен съвет млн. евро | Всичко млн. евро |
| Настояща стойност на задълженията | 650,6 | 17,8 | 668,4 | 677,8 | 17,8 | 695,6 |
| Справедлива стойност на активите по пенсионната програма | (536,5) | - | (536,5) | (439,3) | - | (439,3) |
| Нетно задължение по дефинирани доходи, признато в баланса | 114,1 | 17,8 | 131,9 | 238,5 | 17,8 | 256,3 |

До 2013 г. справедливата стойност на активите по пенсионната програма включваха натрупаните активи в резултат от доброволните вноски на служителите в стълб на дефинирани вноски. През 2013 г. тези активи са на стойност 96,5 млн. евро (спрямо 83,5 млн. евро през 2012 г.). Те пораждат съответстващо задължение на същата стойност, което е включено в

настоящата стойност на задължението. С оглед на представянето таблиците за 2013 г. показват само стойностите, свързани със стълба на дефинираните доходи, а сравнителните данни за 2012 г. са коригирани съответно. Следователно отчетените стойности за крайното задължение и за крайната справедлива стойност на активите по пенсионната програма през 2012 г. са намалели до съответно 695,6 млн. евро и 439,3 млн. евро.

През 2013 г. настоящата стойност на задълженията спрямо служителите в размер на 650,6 млн. евро (спрямо 677,8 милиона евро през 2012 г.) включва финансово необезпечени компенсаци на стойност 109,4 млн. евро (спрямо 109,1 млн. евро през 2012 г.), свързани с изплащането на компенсаци след пенсиониране, различни от пенсии, както и други дългосрочни компенсаци. Налице са също финансово необезпечени споразумения за компенсаци след пенсиониране и други дългосрочни компенсаци за членовете на Изпълнителния съвет.

Сумите, признати в отчета за приходите и разходите през 2013 г., са, както следва:

| | 2013 г. | | 2013 г. Всичко млн. евро | 2012 г. | | 2012 г. Всичко млн. евро |
|--|-----------------------|------------------------------------|--------------------------------|-----------------------|------------------------------------|--------------------------------|
| | Персонал млн. евро | Изпълнителен съвет млн. евро | | Персонал млн. евро | Изпълнителен съвет млн. евро | |
| Разходи за текущо обслужване | 45,9 | 1,4 | 47,3 | 29,0 | 1,3 | 30,3 |
| Нетни лихви по нетното задължение по дефинирани доходи | 8,6 | 0,6 | 9,2 | 6,5 | 0,9 | 7,4 |
| <i>Разходи по задължението</i> | <i>24,4</i> | <i>0,6</i> | <i>25,0</i> | <i>24,5</i> | <i>0,9</i> | <i>25,4</i> |
| <i>Приходи по активите по пенсионната програма</i> | <i>(15,8)</i> | <i>-</i> | <i>(15,8)</i> | <i>(18,0)</i> | <i>-</i> | <i>(18,0)</i> |
| (Печалби)/загуби от преизчисляване по други дългосрочни компенсаци | (3,2) | 0 | (3,2) | 0,1 | 0 | 0,1 |
| Всичко, включено в <i>Разходи за персонала</i> | 51,3 | 2,0 | 53,3 | 35,6 | 2,2 | 37,8 ¹⁾ |

1) Промяна в представянето поради промяната в счетоводната политика (виж *Пенсионни програми на ЕЦБ, други компенсаци след пенсиониране и други дългосрочни компенсаци* в бележките по счетоводната политика).

През 2013 г. разходите за текущо обслужване се увеличиха до 47,3 млн. евро (спрямо 30,3 млн. евро през 2012 г.), основно вследствие на намалението на дисконтовия лихвен процент от 5% през 2011 г. на 3,50% през 2012 г.¹⁶

Промените в настоящата стойност на задължението по дефинирани доходи са, както следва:

| | 2013 г. | | 2013 г. Всичко млн. евро | 2012 г. | | 2012 г. Всичко млн. евро |
|---|-----------------------|------------------------------------|--------------------------------|-----------------------|------------------------------------|--------------------------------|
| | Персонал млн. евро | Изпълнителен съвет млн. евро | | Персонал млн. евро | Изпълнителен съвет млн. евро | |
| Начално задължение по дефинирани доходи | 677,8 | 17,8 | 695,6 | 478,2 | 17,9 | 496,1 |
| Разходи за текущо обслужване | 45,9 | 1,4 | 47,3 | 29,0 | 1,3 | 30,3 |
| Разходи за лихви по задължението | 24,4 | 0,6 | 25,0 | 24,5 | 0,9 | 25,4 |
| Вноски, изплащани от участниците в програмата | 12,3 | 0,1 | 12,4 | 11,5 | 0,1 | 11,6 |
| Изплатени компенсаци | (5,5) | (1,1) | (6,6) | (5,0) | (4,0) | (9,0) |
| (Печалби)/загуби от преизчисляване | (104,3) | (1,0) | (105,3) | 139,6 | 1,6 | 141,2 |
| Крайно задължение по дефинирани доходи | 650,6 | 17,8 | 668,4 | 677,8 | 17,8 | 695,6 |

¹⁶ Разходите за текущо обслужване се изчисляват, като се използва дисконтовият процент от предходната година.

Печалбите от преизчисления в размер на 104,3 млн. евро за 2013 г. по задължението по дефинирани доходи във връзка с персонала, възникнаха предимно вследствие на по-ниските конверсионни фактори, прилагани за изчисляването на бъдещи пенсионни плащания, както и увеличението на дисконтовия процент от 3,50% до 3,75% през 2013 г.

За 2012 г. загубите от преизчисления в размер на 139,6 млн. евро по задължението по дефинирани доходи във връзка с персонала възникнаха основно поради понижаването на дисконтовия процент от 5,00% през 2011 г. на 3,50% през 2012 г. Полученото увеличение на крайното задължение е само частично компенсирано от въздействието на намалението на очакваното бъдещо увеличение на гарантираните компенсации, което се основава на динамиката на пазарните цени на дяловете от фонда, както и на въздействието на намалението на очакваното бъдещо увеличение на пенсиите от 1,65% до 1,40%.

Изплатените през 2012 г. компенсации включват уреждане на пенсионни права на някои членове на Изпълнителния съвет, напуснали ЕЦБ.

Промените през 2013 г. в крайната справедлива стойност на активите по пенсионната програма за служителите в стълба на дефинираните доходи са, както следва:¹⁷

| | 2013 г. млн. евро | 2012 г. млн. евро |
|--|----------------------|----------------------|
| Начална справедлива стойност на активите по пенсионната програма | 439,3 | 347,5 |
| Приходи от лихви по активите по пенсионната програма | 15,8 | 18,0 |
| Печалби от преизчисляване | 39,8 | 33,7 |
| Вноски, изплащани от работодателя | 33,2 | 31,9 |
| Вноски, изплащани от участниците в програмата | 12,3 | 11,5 |
| Изплатени компенсации | (3,9) | (3,3) |
| Крайна справедлива стойност на активите по пенсионната програма | 536,5 | 439,3 |

Печалбите от преизчисляване на активите по пенсионната програма през 2013 г. и 2012 г. отразяват факта, че фактическата възвръщаемост на дяловете от фонда е по-висока от очакваните приходи от лихви от активите по пенсионната програма.

В съответствие с Условието за работа на персонала на Европейската централна банка актюерите на ЕЦБ извършиха дългосрочна оценка на пенсионната програма за служителите на ЕЦБ към 31 декември 2011 г. Съгласно тази оценка и действайки по актюерска препоръка, на 2 август 2012 г. Управителният съвет одобри годишна допълнителна вноска от 10,3 млн. евро, която да се изплаща за период от дванадесет години, считано от 2012 г. Решението ще бъде преразгледано през 2014 г.

При изготвянето на оценките, посочени в това приложение, актюерите използват приетите от Изпълнителния съвет допускания за целите на отчитането и оповестяването на данните. Основните допускания, използвани при изчисляването на задълженията по схемата за компенсации, са следните:

¹⁷ През предходните години сумите, изплатени от ЕЦБ за компенсации след пенсиониране, различни от пенсии, и за други дългосрочни компенсации, са включени във *Вноски, изплащани от работодателя* и *Изплатени компенсации*. През 2013 г. съответните суми не са включени в тези показатели, тъй като са налице финансово необезпечени споразумения за тези компенсации. Сравнителните данни за 2012 г. са коригирани съответно.

| | 2013 г. % | 2012 г. % |
|--|--------------|--------------|
| Дисконтов процент | 3,75 | 3,50 |
| Очаквана възвръщаемост от активите по пенсионната програма ¹⁾ | 4,75 | 4,50 |
| Бъдещо общо повишение на заплатите ²⁾ | 2,00 | 2,00 |
| Бъдещо увеличение на пенсиите ³⁾ | 1,40 | 1,40 |

1) Тези допускания се използват за изчисляване на задължението по дефинирани доходи на ЕЦБ, което се финансира от активи с базисна капиталова гаранция.

2) Освен това се допуска възможно индивидуално повишение на заплатите до 1,8% годишно в зависимост от възрастта на участващите в пенсионната програма.

3) Съгласно правилата, свързани с пенсионната програма на ЕЦБ, пенсиите ще се увеличават на годишна база. Ако общата корекция на заплатите за служителите на ЕЦБ е под равнището на инфлацията на цените, всяко увеличение на пенсиите ще бъде в съответствие с общата корекция на заплатите. Ако общата корекция на заплатите надвишава инфлацията на цените, тя ще се прилага, за да се определи увеличението на пенсиите, при условие, че финансовото състояние на пенсионните програми на ЕЦБ позволява такова увеличение.

14 ПРОВИЗИИ

Тази статия обхваща провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск, както и други провизии.

Провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск ще се използват до необходимата според Управителния съвет степен за компенсиране на реализирани и нереализирани бъдещи загуби, по-специално загуби от оценка, които не са покрити със сметки за преоценка. Въз основа на оценката на ЕЦБ за експозицията ѝ на тези рискове всяка година се преразглежда дали продължава необходимостта от такива провизии и какъв да бъде размерът им. При тази оценка се вземат предвид редица фактори и по-специално нивото на наличност от рискови активи, степента на осъществени експозиции на риск през текущата финансова година, прогнозираните резултати за следващата година и последователно прилагана оценка на риска, включваща изчисления на стойностите под риск (VaR) на рисковите активи. Провизиите, заедно с всички суми, държани в общия резервен фонд, не могат да надвишават стойността на капитала на ЕЦБ, внасян от НЦБ от еврозоната.

Към 31 декември 2012 г. провизиите срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск са на стойност 7 529 282 289 евро. Като взе предвид резултатите от оценката си Управителният съвет реши на 31 декември 2013 г. да прехвърли 386 953 евро към провизиите. Това прехвърляне намали нетната печалба на ЕЦБ за 2013 г. до 1 439 769 100 евро и увеличи размера на провизиите до 7 529 669 242 евро, което след увеличението на внесенния капитал на ЕЦБ през 2013 г. (виж приложение 16, *Капитал и резерви*) се равнява на стойността на капитала на ЕЦБ, изплатен от НЦБ в еврозоната към 31 декември 2013 г.

15 СМЕТКИ ЗА ПРЕОЦЕНКА

Тази статия се състои основно от салдата за преоценка, произтичащи от нереализирани печалби по активите, пасивите и задбалансовите инструменти (виж *Признаване на приходите, Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута, Ценни книжа и Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика). Тя също така включва преизчисления на нетното задължение по дефинирани доходи на ЕЦБ във връзка с компенсациите след пенсиониране (виж *Пенсионни програми на ЕЦБ, други компенсации*

след пенсиониране и други дългосрочни компенсации в бележките по счетоводната политика и приложение 13.3, Други).

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|--|-----------------|-----------------|-------------------|
| Злато | 10 138 805 097 | 16 433 862 811 | (6 295 057 714) |
| Чуждестранна валута | 2 540 202 558 | 6 053 396 675 | (3 513 194 117) |
| Ценни книжа и други инструменти | 674 356 531 | 984 781 810 | (310 425 279) |
| Нетно задължение по дефинирани доходи във връзка с компенсации след пенсиониране | 4 825 887 | (137 100 113) | 141 926 000 |
| Всичко | 13 358 190 073 | 23 334 941 183 | (9 976 751 110) |

Обменните курсове, използвани за преоценка в края на годината, са следните:

| Обменни курсове | 2013 г. | 2012 г. |
|---------------------------|---------|----------|
| Щатски долар за евро | 1,3791 | 1,3194 |
| Японска йена за евро | 144,72 | 113,61 |
| Евро за СПТ | 1,1183 | 1,1657 |
| Евро за унция чисто злато | 871,220 | 1261,179 |

16 КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

16.1 КАПИТАЛ

А) ПРОМЕНИ В КАПИТАЛОВИЯ АЛГОРИТЪМ НА ЕЦБ

Съгласно член 29 от Устава на ЕСЦБ дяловете на НЦБ в капиталовия алгоритъм на ЕЦБ се претеглят според дяловете на съответните държави членки в общото население и БВП на ЕС в равни съотношения съгласно данните, предоставени на ЕЦБ от Европейската комисия. Тези тегла се коригират на всеки пет години и винаги когато към ЕС се присъедини нова държава членка.

В съответствие с Решение 2003/517/ЕО на Съвета от 15 юли 2003 г. относно статистическите данни, които се използват за коригиране на алгоритъма за записване на капитала на Европейската централна банка,¹⁸ дяловете на НЦБ в капиталовия алгоритъм бяха коригирани на 1 юли 2013 г. при присъединяването на Хърватия като нова държава членка, както следва:

| | Капиталов алгоритъм от 1 юли 2013 г. % | Капиталов алгоритъм към 31 декември 2012 г. % |
|---|--|---|
| Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique | 2,4176 | 2,4256 |
| Deutsche Bundesbank | 18,7603 | 18,9373 |
| Eesti Pank | 0,1780 | 0,1790 |
| Banc Ceannais na hÉireann/ Central Bank of Ireland | 1,1111 | 1,1107 |
| Bank of Greece | 1,9483 | 1,9649 |
| Banco de España | 8,2533 | 8,3040 |
| Banque de France | 14,1342 | 14,2212 |
| Banca d'Italia | 12,4570 | 12,4966 |
| Central Bank of Cyprus | 0,1333 | 0,1369 |
| Banque centrale du Luxembourg | 0,1739 | 0,1747 |
| Bank Ċentrali ta' Malta/ Central Bank of Malta | 0,0635 | 0,0632 |

18 ОВ L 181, 19.7.2003 г., стр. 43.

| | Капиталов алгоритъм от 1 юли 2013 г. % | Капиталов алгоритъм към 31 декември 2012 г. % |
|-------------------------------------|--|---|
| De Nederlandsche Bank | 3,9663 | 3,9882 |
| Oesterreichische Nationalbank | 1,9370 | 1,9417 |
| Banco de Portugal | 1,7636 | 1,7504 |
| Banka Slovenije | 0,3270 | 0,3288 |
| Národná banka Slovenska | 0,6881 | 0,6934 |
| Suomen Pankki – Finlands Bank | 1,2456 | 1,2539 |
| Общо за НЦБ от еврозоната | 69,5581 | 69,9705 |
| Българска народна банка | 0,8644 | 0,8686 |
| Česká národní banka | 1,4539 | 1,4472 |
| Danmarks Nationalbank | 1,4754 | 1,4835 |
| Hrvatska narodna banka | 0,5945 | - |
| Latvijas Banka | 0,2742 | 0,2837 |
| Lietuvos bankas | 0,4093 | 0,4256 |
| Magyar Nemzeti Bank | 1,3740 | 1,3856 |
| Narodowy Bank Polski | 4,8581 | 4,8954 |
| Banca Națională a României | 2,4449 | 2,4645 |
| Sveriges riksbank | 2,2612 | 2,2582 |
| Bank of England | 14,4320 | 14,5172 |
| Общо за НЦБ извън еврозоната | 30,4419 | 30,0295 |
| Всичко | 100,0000 | 100,0000 |

Б) КАПИТАЛ НА ЕЦБ

В съответствие с член 48.3 от Устава на ЕСЦБ при присъединяването на нова държава членка към ЕС и на националната ѝ централна банка към ЕСЦБ записаният капитал на ЕЦБ автоматично се увеличава. Размерът на увеличението се определя, като съществуващият размер на записания капитал (т.е. 10 761 млн. евро към 30 юни 2013 г.) се умножи по съотношението, в рамките на разширения капиталов алгоритъм, между теглата на присъединяващите се НЦБ и тези на останалите НЦБ, които вече са част от ЕСЦБ. По този начин на 1 юли 2013 г. записаният капитал на ЕЦБ се увеличи на 10 825 млн. евро.

НЦБ извън еврозоната са длъжни да внасят 3,75% от дела си в записания капитал на ЕЦБ като вноски за оперативните ѝ разходи. Така на 1 юли 2013 г. *Hrvatska narodna banka* изплати сумата от 2 413 300 евро. Общите вноски на НЦБ извън еврозоната, включително тази сума, към посочената дата са на стойност 123 575 169 евро. НЦБ извън еврозоната нямат право да получават дял от разпределимата печалба на ЕЦБ и не са задължени да покриват претърпени от нея загуби.

Като цяло присъединяването на Хърватия като нова държава членка доведе до увеличение на внесенния капитал на ЕЦБ с 2 785 742 евро до 7 653 244 411 евро.¹⁹

¹⁹ Отделните суми са закръглени до най-близкото цяло число в евро. Следователно в резултат на закръгляването общите суми и междинните сборове в таблицата може да не се равняват.

| | Записан капитал от 1 юли 2013 г. евро | Внесен капитал от 1 юли 2013 г. евро | Записан капитал към 31 декември 2013 г. евро | Внесен капитал към 31 декември 2013 г. евро |
|--|---|--|--|---|
| Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique | 261 705 371 | 261 705 371 | 261 010 385 | 261 010 385 |
| Deutsche Bundesbank | 2 030 803 801 | 2 030 803 801 | 2 037 777 027 | 2 037 777 027 |
| Eesti Pank | 19 268 513 | 19 268 513 | 19 261 568 | 19 261 568 |
| Banc Ceannais na hÉireann/ Central Bank of Ireland | 120 276 654 | 120 276 654 | 119 518 566 | 119 518 566 |
| Bank of Greece | 210 903 613 | 210 903 613 | 211 436 059 | 211 436 059 |
| Banco de España | 893 420 308 | 893 420 308 | 893 564 576 | 893 564 576 |
| Banque de France | 1 530 028 149 | 1 530 028 149 | 1 530 293 899 | 1 530 293 899 |
| Banca d'Italia | 1 348 471 131 | 1 348 471 131 | 1 344 715 688 | 1 344 715 688 |
| Central Bank of Cyprus | 14 429 734 | 14 429 734 | 14 731 333 | 14 731 333 |
| Banque centrale du Luxembourg | 18 824 687 | 18 824 687 | 18 798 860 | 18 798 860 |
| Bank Ċentrali ta' Malta/ Central Bank of Malta | 6 873 879 | 6 873 879 | 6 800 732 | 6 800 732 |
| De Nederlandsche Bank | 429 352 255 | 429 352 255 | 429 156 339 | 429 156 339 |
| Oesterreichische Nationalbank | 209 680 387 | 209 680 387 | 208 939 588 | 208 939 588 |
| Banco de Portugal | 190 909 825 | 190 909 825 | 188 354 460 | 188 354 460 |
| Banka Slovenije | 35 397 773 | 35 397 773 | 35 381 025 | 35 381 025 |
| Národná banka Slovenska | 74 486 874 | 74 486 874 | 74 614 364 | 74 614 364 |
| Suomen Pankki – Finlands Bank | 134 836 288 | 134 836 288 | 134 927 820 | 134 927 820 |
| Общо за НЦБ от еврозоната | 7 529 669 242 | 7 529 669 242 | 7 529 282 289 | 7 529 282 289 |
| Българска народна банка | 93 571 361 | 3 508 926 | 93 467 027 | 3 505 014 |
| Česká národní banka | 157 384 778 | 5 901 929 | 155 728 162 | 5 839 806 |
| Danmarks Nationalbank | 159 712 154 | 5 989 206 | 159 634 278 | 5 986 285 |
| Hrvatska narodna banka | 64 354 667 | 2 413 300 | - | - |
| Latvijas Banka | 29 682 169 | 1 113 081 | 30 527 971 | 1 144 799 |
| Lietuvos bankas | 44 306 754 | 1 661 503 | 45 797 337 | 1 717 400 |
| Magyar Nemzeti Bank | 148 735 597 | 5 577 585 | 149 099 600 | 5 591 235 |
| Narodowy Bank Polski | 525 889 668 | 19 720 863 | 526 776 978 | 19 754 137 |
| Banca Națională a României | 264 660 598 | 9 924 772 | 265 196 278 | 9 944 860 |
| Sveriges riksbank | 244 775 060 | 9 179 065 | 242 997 053 | 9 112 389 |
| Bank of England | 1 562 265 020 | 58 584 938 | 1 562 145 431 | 58 580 454 |
| Общо за НЦБ извън еврозоната | 3 295 337 827 | 123 575 169 | 3 231 370 113 | 121 176 379 |
| Всичко | 10 825 007 070 | 7 653 244 411 | 10 760 652 403 | 7 650 458 669 |

17 СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

ПРОМЕНИ В КАПИТАЛОВИЯ АЛГОРИТЪМ НА ЕЦБ

Съгласно член 29 от Устава на ЕСЦБ теглата, определени за НЦБ в алгоритъма за записване на капитала на ЕЦБ, се коригират на всеки пет години.²⁰ На 1 януари 2014 г. е извършена трета такава корекция от създаването на ЕЦБ насам, както следва:

| | Капиталов алгоритъм от 1 януари 2014 г. % | Капиталов алгоритъм към 31 декември 2013 г. % |
|--|---|---|
| Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique | 2,4778 | 2,4176 |
| Deutsche Bundesbank | 17,9973 | 18,7603 |
| Eesti Pank | 0,1928 | 0,1780 |
| Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland | 1,1607 | 1,1111 |
| Bank of Greece | 2,0332 | 1,9483 |

²⁰ Тези тегла се коригират и когато към ЕС се присъедини нова държава членка.

| | Капиталов алгоритъм от 1 януари 2014 г. % | Капиталов алгоритъм към 31 декември 2013 г. % |
|---|---|---|
| Banco de España | 8,8409 | 8,2533 |
| Banque de France | 14,1792 | 14,1342 |
| Banca d'Italia | 12,3108 | 12,4570 |
| Central Bank of Cyprus | 0,1513 | 0,1333 |
| Latvijas Banka | 0,2821 | - |
| Banque centrale du Luxembourg | 0,2030 | 0,1739 |
| Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta | 0,0648 | 0,0635 |
| De Nederlandsche Bank | 4,0035 | 3,9663 |
| Oesterreichische Nationalbank | 1,9631 | 1,9370 |
| Banco de Portugal | 1,7434 | 1,7636 |
| Banka Slovenije | 0,3455 | 0,3270 |
| Národná banka Slovenska | 0,7725 | 0,6881 |
| Suomen Pankki – Finlands Bank | 1,2564 | 1,2456 |
| Общо за НЦБ от еврозоната | 69,9783 | 69,5581 |
| Българска народна банка | 0,8590 | 0,8644 |
| Česká národní banka | 1,6075 | 1,4539 |
| Danmarks Nationalbank | 1,4873 | 1,4754 |
| Hrvatska narodna banka | 0,6023 | 0,5945 |
| Latvijas Banka | - | 0,2742 |
| Lietuvos bankas | 0,4132 | 0,4093 |
| Magyar Nemzeti Bank | 1,3798 | 1,3740 |
| Narodowy Bank Polski | 5,1230 | 4,8581 |
| Banca Națională a României | 2,6024 | 2,4449 |
| Sveriges riksbank | 2,2729 | 2,2612 |
| Bank of England | 13,6743 | 14,4320 |
| Общо за НЦБ извън еврозоната | 30,0217 | 30,4419 |
| Всичко | 100,0000 | 100,0000 |

ВЛИЗАНЕ НА ЛАТВИЯ В ЕВРОЗОНАТА

В съответствие с Решение 2013/387/ЕС на Съвета от 9 юли 2013 г., взето във връзка с член 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, на 1 януари 2014 г. Латвия прие единната парична единица. Съгласно член 48.1 от Устава на ЕСЦБ и правните актове, приети от Управителния съвет на 31 декември 2013 г.,²¹ *Latvijas Banka* внесе на 1 януари 2014 г. сумата от 29 424 264 евро, представляваща остатъка от дела ѝ в записания капитал на ЕЦБ. В съответствие с член 48.1, във връзка с член 30.1 от Устава на ЕСЦБ, *Latvijas Banka* прехвърли на ЕЦБ чуждестранни резервни активи на обща стойност 205 272 581 евро, считано от 1 януари 2014 г. Тези чуждестранни резервни активи включват японски йени в брой и злато в съотношение съответно 85:15.

Latvijas Banka е кредитирана с вземания във връзка с внесения капитал и чуждестранните резервни активи, равни на прехвърлените суми. Последните следва да се третират по същия начин както съществуващите вземания на другите НЦБ от еврозоната (виж приложение 12.1, *Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви*).

21 Решение ЕЦБ/2013/53 от 31 декември 2013 г. относно внасянето на капитал, прехвърлянето на чуждестранни резервни активи и вноската за резервите и провизиите на Европейската централна банка от страна на *Latvijas Banka*, ОВ L 16, 21.1.2014 г., стр. 65; Споразумение от 31 декември 2013 година между *Latvijas Banka* и Европейската централна банка относно вземането, записано от Европейската централна банка в полза на *Latvijas Banka* на основание член 30.3 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, ОВ С 17, 21.1.2014 г., стр. 5.

ЕФЕКТ ВЪРХУ КАПИТАЛА НА ЕЦБ

Коригирането на дяловете на НЦБ в капиталовия алгоритъм във връзка с присъединяването на Латвия към еврозоната доведоха до увеличение от 43 780 929 евро на внесенния капитал на ЕЦБ.

ЕФЕКТ ВЪРХУ ВЗЕМАНИЯТА НА НЦБ, ЕКВИВАЛЕНТИ НА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ РЕЗЕРВНИ АКТИВИ, ПРЕХВЪРЛЕНИ НА ЕЦБ

Нетният ефект от промяната на теглата на НЦБ в капиталовия алгоритъм на ЕЦБ и от прехвърлянето на чуждестранни резервни активи от *Latvijas Banka* към вземанията на НЦБ, еквивалентни на прехвърлените чуждестранни резервни активи, представлява увеличение от 243 510 283 евро.

ЗАДБАЛАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

18 АВТОМАТИЗИРАНА ПРОГРАМА ЗА ЗАЕМАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Като част от управлението на собствените си средства ЕЦБ има споразумение за автоматизирана програма за заемане на ценни книжа, по силата на което определен агент предприема от името на ЕЦБ трансакции по предоставяне в заем на ценни книжа с контрагенти, посочени от ЕЦБ като отговарящи на изискванията. По това споразумение към 31 декември 2013 г. остават неуредени обратни трансакции на стойност 3,8 млрд. евро (спрямо 1,3 млрд. евро през 2012 г.).

19 ЛИХВЕНИ ФЮЧЪРСИ

Към 31 декември 2013 г. са неуредени следните валутни трансакции, представени по пазарни курсове в края на годината:

| <i>Лихвени фючърси в чуждестранна валута</i> | 2013 г. Стойност на договора евро | 2012 г. Стойност на договора евро | Изменение евро |
|--|---|---|-------------------|
| Покупки | 495 975 636 | 2 460 891 314 | (1 964 915 678) |
| Продажби | 1 727 870 268 | 6 245 269 283 | (4 517 399 015) |

Тези трансакции са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута.

20 ЛИХВЕНИ СУАПОВЕ

Към 31 декември 2013 г. остават неприключени трансакции по лихвени суапове на договорна стойност 252,0 млн. евро (спрямо 355,1 млн. евро през 2012 г.), представени по пазарни курсове в края на годината. Тези трансакции са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута.

21 ТРАНСАКЦИИ ПО ВАЛУТНИ СУАПОВЕ И ФОРУЪРДИ

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ РЕЗЕРВИ

Трансакциите по валутни суапове и форуърди са проведени през 2013 г. в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута. Към 31 декември 2013 г. са неуредени следните вземания по форуърди и задължения в резултат от тези трансакции, представени по пазарни курсове в края на годината:

| Трансакции по валутни суапове и форуърди | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|--|-----------------|-----------------|-------------------|
| Вземания | 1 845 947 763 | 2 110 145 191 | (264 197 428) |
| Задължения | 1 730 929 184 | 1 947 015 270 | (216 086 086) |

ОПЕРАЦИИ ПО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЛИКВИДНОСТ

Към 31 декември 2013 г. остават неуредени вземания и задължения в щатски долари с дата на сетълмент през 2014 г., възникнали във връзка с предоставянето на ликвидност в щатски долари на контрагенти в Евросистемата (виж приложение 10, *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро*).

22 УПРАВЛЕНИЕ НА ОПЕРАЦИИТЕ ПО ПОЛУЧАВАНЕ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КРЕДИТИ

ЕЦБ отговаря за управлението на операциите на ЕС по получаване и предоставяне на кредити по механизма за средносрочна финансова подкрепа. През 2013 г. ЕЦБ обработи плащания, свързани с предоставени от ЕС заеми на Латвия, Унгария и Румъния по тази схема.

В контекста на споразумението за заем между държавите членки, чиято парична единица е еврото²² и Kreditanstalt für Wiederaufbau,²³ в качеството си на заемодатели, Република Гърция в качеството си на заемател и *Bank of Greece* в качеството си на агент на заемателя, ЕЦБ отговаря за обработването на всички свързани с това плащания от името на заемодателите и заемателя.

Също така ЕЦБ играе оперативна роля при управлението на кредити по европейския механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС) и Европейския инструмент за финансова стабилност (ЕИФС). През 2013 г. ЕЦБ обработи плащания във връзка със заеми, предоставени на Ирландия и Португалия по схемата на ЕМФС, и заеми, предоставени на Ирландия, Гърция и Португалия по схемата на ЕИФС.

Освен това ЕЦБ управлява плащания във връзка с основния уставен капитал и операциите в подкрепа на стабилността на новосъздадения Европейски механизъм за стабилност (ЕМС).²⁴ През 2013 г. ЕЦБ обработи плащания от държавите членки, чиято парична единица е еврото, във връзка с основния уставен капитал на ЕМС, както и плащания от ЕМС, свързани с предоставен кредит на Република Кипър.

22 С изключение на Република Гърция и Федерална република Германия.

23 Действаща в обществен интерес съгласно инструкциите и с подкрепата на гаранциите на Федерална република Германия.

24 Договорът за създаване на Европейски механизъм за стабилност влезе в сила на 27 септември 2012 г.

23 ВИСЯЩИ СЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА

Document Security Systems Inc. (DSSI) е предявил иск пред Първоинстанционния съд на Европейските общности (ПИС)²⁵ срещу ЕЦБ за обезщетение за вреди с твърдението, че ЕЦБ е нарушила патент на *DSSI*²⁶ при производството на евробанкноти.

ПИС отхвърли иска на *DSSI* срещу ЕЦБ за обезщетение за вреди.²⁷ Освен това ЕЦБ успя да анулира патента във всички релевантни национални юрисдикции и съответно няма вероятност за плащане към *DSSI*.

25 След влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. името на Първоинстанционния съд се променя на Общ съд.

26 Европейски патент на *DSSI* № 0455 750 B1.

27 Определение на Първоинстанционния съд от 5 септември 2007 г., Дело T-295/05. Текстът е достъпен на www.curia.eu.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ

24 НЕТЕН ДОХОД ОТ ЛИХВИ

24.1 ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ ПО ЧУЖДЕСТРАННИ РЕЗЕРВНИ АКТИВИ

Тази статия включва приходите от лихви, от които са приспаднати разходите за лихви, по нетните активи на ЕЦБ в чуждестранна валута, както следва:

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|--|--------------------|--------------------|---------------------|
| Приходи от лихви по разплащателни сметки | 601 611 | 726 972 | (125 361) |
| Приходи от лихви по депозити на паричния пазар | 6 868 776 | 16 294 022 | (9 425 246) |
| Приходи от лихви по обратни репо сделки | 742 788 | 1 881 260 | (1 138 472) |
| Нетни приходи от лихви от ценни книжа | 172 250 735 | 197 474 767 | (25 224 032) |
| Нетни приходи от лихви по лихвени суапове | 1 833 740 | 2 096 989 | (263 249) |
| Нетни приходи от лихви по трансакции по валутни суапове и форуърди | 5 237 310 | 10 581 922 | (5 344 612) |
| Общо доход от лихви по чуждестранни резервни активи | 187 534 960 | 229 055 932 | (41 520 972) |
| Разходи за лихви по разплащателни сметки | (42 758) | (24 240) | (18 518) |
| Нетни разходи за лихви по репо сделки | (212 229) | (147 992) | (64 237) |
| Приходи от лихви по чуждестранни резервни активи (нето) | 187 279 973 | 228 883 700 | (41 603 727) |

Общото намаление на нетните приходи от лихви през 2013 г. се дължи главно на по-малките приходи от лихви, генерирани от портфейла в щатски долари.

24.2 ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ ВЪВ ВРЪЗКА С РАЗПРЕДЕЛЯНЕТО НА ЕВРОБАНКНОТИ В РАМКИТЕ НА ЕВРОСИСТЕМАТА

Тази статия включва приходите от лихви, свързани с дела на ЕЦБ от общата емисия евробанкноти (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика и приложение 6.1, *Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*). Спадът на приходите през 2013 г. отразява основно факта, че средният лихвен процент по основните операции по рефинансиране е по-нисък, отколкото през 2012 г.

24.3 ПЛАЩАНИЯ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ВЗЕМАНИЯТА НА НЦБ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕХВЪРЛЯНЕТО НА ВАЛУТНИ РЕЗЕРВИ

В този показател са показани плащанията към НЦБ от еврозоната, произтичащи от техните вземания от ЕЦБ във връзка с чуждестранните резервни активи, прехвърлени в съответствие с член 30.1 от Устава на ЕСЦБ (виж приложение 12.1, *Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви*). Намалението на това олихвяване през 2013 г. отразява основно факта, че средният лихвен процент по основните операции по рефинансиране е по-нисък, отколкото през 2012 г.

24.4 ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

През 2013 г. тези статии включват приходите от лихви в размер на 4,7 млрд. евро (спрямо 8,8 млрд. евро през 2012 г.) и разходите за лихви на стойност 4,7 млрд. евро (спрямо 8,9 млрд. евро през 2012 г.), възникващи по салда на *TARGET2* (виж приложение 12.2, *Други вземания/задължения в рамките на Евросистемата (нето)* и приложение 10, *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро*).

Те също така включват нетни приходи от лихви на стойност 961,9 млн. евро (спрямо 1107,7 млн. евро през 2012 г.), получени от ценни книжа, закупени от ЕЦБ по програмата за

пазарите на ценни книжа, както и 204,2 млн. евро (спрямо 209,4 млн. евро през 2012 г.) от тези, закупени по програмите за закупуване на обезпечени облигации. Тук също са показани приходите от лихви и разходите за лихви във връзка с други активи и пасиви, деноминирани в евро, както и приходи от лихви и разходи за лихви, произтичащи от операциите по предоставяне на ликвидност в щатски долари.

25 РЕАЛИЗИРАНИ ПЕЧАЛБИ/ЗАГУБИ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ФИНАНСОВИ ОПЕРАЦИИ

През 2013 г. нетните реализирани печалби, произтичащи от финансови операции, са, както следва:

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|--|-----------------|-----------------|-------------------|
| Реализирани нетни печалби | 41 335 392 | 317 311 647 | (275 976 255) |
| Реализирани нетни печалби от разлики в обменните курсове и в цената на златото | 10 787 010 | 1 524 191 | 9 262 819 |
| Реализирани нетни печалби, произтичащи от финансови операции | 52 122 402 | 318 835 838 | (266 713 436) |

Реализираните нетни печалби включват реализирани печалби от ценни книжа, лихвени фючърси и лихвени суапове. Общото намаление на реализираните нетни печалби през 2013 г. се дължи главно на по-ниските реализирани печалби, генерирани от портфейла в щатски долари.

26 ОБЕЗЦЕНКА НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ПОЗИЦИИ

Обезценката на финансовите активи и позиции през 2013 г. е, както следва:

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|---|-----------------|-----------------|-------------------|
| Нереализирани ценови загуби от ценни книжа | (114 606 755) | (1 737 805) | (112 868 950) |
| Нереализирани ценови загуби от лихвени суапове | (610) | (2 442 218) | 2 441 608 |
| Нереализирани загуби от разлики в обменни курсове | 0 | (761) | 761 |
| Общо обезценки | (114 607 365) | (4 180 784) | (110 426 581) |

През 2013 г. вследствие на общото понижение на пазарната стойност на ценните книжа, държани в портфейла на ЕЦБ от щатски долари, обезценката е значително по-голяма в сравнение с 2012 г.

27 НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро | Изменение евро |
|---------------------------------------|-----------------|-----------------|-------------------|
| Приходи от такси и комисиони | 25 917 | 90 314 | (64 397) |
| Разходи, свързани с такси и комисиони | (2 152 690) | (2 217 422) | 64 732 |
| Нетни разходи за такси и комисиони | (2 126 773) | (2 127 108) | 335 |

През 2013 г. приходите в тази статия се състоят от санкции, наложени на кредитни институции за неспазване на изискванията за задължителни минимални резерви. Разходите са свързани с такси във връзка с разплащателни сметки и трансакции с лихвени фючърси (виж приложение 19, *Лихвени фючърси*).

28 ДОХОД ОТ АКЦИИ И ДЯЛОВИ УЧАСТИЯ

Тук са представени дивидентите, получени от акциите на ЕЦБ в БМР (виж приложение 7.2, *Други финансови активи*).

29 ДРУГИ ПРИХОДИ

Други различни приходи през 2013 г. са възникнали главно от начислените вноски на НЦБ от еврозоната към разходите, направени от ЕЦБ във връзка с мащабен проект за пазарна инфраструктура.

30 РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Този показател включва заплати, надбавки, осигуровки на персонала и различни други разходи, възлизащи на 187,3 млн. евро (спрямо 184,6 млн. евро през 2012 г.). Тук е включена и сумата от 53,3 млн. евро (спрямо 37,8 млн. евро през 2012 г.) признати разходи във връзка с пенсионните програми на ЕЦБ, други компенсации, изплащани след пенсиониране, и други дългосрочни компенсации (виж приложение 13.3, *Други*). Разходите за персонала на стойност 1,3 млн. евро (спрямо 1,3 млн. евро през 2012 г.), направени във връзка със строежа на новата сграда на ЕЦБ, са капитализирани и не се включват в този показател.

Заплатите и надбавките, включително възнагражденията на висшето ръководство, се формират по принцип според схемата за възнаграждения на Европейския съюз и са сравними с нея.

Членовете на Изпълнителния съвет получават основна заплата и допълнителни надбавки за представителни цели и смяна на местопребиваването. Що се отнася до председателя, вместо надбавки за пребиваване в чужбина му е предоставена официална резиденция, собственост на ЕЦБ. При условията, залегнали в Условията за работа на персонала на Европейската централна банка, членовете на Изпълнителния съвет имат правото да получават семейни надбавки и надбавки за издръжка на дете и образование, в зависимост от индивидуалния случай. Основните заплати подлежат на облагане с данък в полза на Европейския съюз, както и на отчисления за вноски за пенсия, здравно осигуряване и застраховки срещу злополука. Надбавките не се облагат с данък и не се вземат предвид за пенсия.

Основните заплати, изплатени на членовете на Изпълнителния съвет през 2013 г., са, както следва:²⁸

| | 2013 г. евро | 2012 г. евро |
|---|-----------------|-----------------|
| Марио Драги (председател) | 378 240 | 374 124 |
| Витор Констанцио (заместник-председател) | 324 216 | 320 688 |
| Хосе Мануел Гонсалес-Парамо (член на Съвета до май 2012 г.) | - | 111 345 |
| Петер Праг (член на Съвета) | 270 168 | 267 228 |
| Йорг Асмусен (член на Съвета от януари 2012 г.) | 270 168 | 267 228 |
| Беноа Кьоре (член на Съвета от януари 2012 г.) | 270 168 | 267 228 |
| Ив Мерш (член на Съвета от декември 2012 г.) | 281 833 | - |
| Всичко | 1 794 793 | 1 607 841 |

²⁸ Г-н Ив Мерш встъпи в длъжност на 15 декември 2012 г. Начисленото възнаграждение за него до края на 2012 г. е изплатено през януари 2013 г. и е отчетено в разходите за персонала за финансова година 2013 г.

Общата стойност на надбавките, изплатени на членовете на Изпълнителния съвет, и вноските от страна на ЕЦБ в схеми за здравно осигуряване и застраховки срещу злополука е 526 615 евро (спрямо 509 842 евро през 2012 г.).

Освен това компенсациите при назначаване или приключване на длъжност, изплатени на членове на Изпълнителния съвет, присъединили се или напуснали ЕЦБ, са на стойност 44 538 евро (спрямо 133 437 евро през 2012 г.). Те се записват в *Административни разходи* в отчета за приходите и разходите.

На бивши членове на Изпълнителния съвет се изплащат възнаграждения за определен период след изтичането на мандата им. През 2013 г. тези възнаграждения, свързаните с тях семейни надбавки и вноските на ЕЦБ в схемите за здравно осигуряване и осигуряване за злополуки за бивши членове на Изпълнителния съвет възлизат на 618 189 евро (спрямо 1 183 285 евро през 2012 г.). Изплатените пенсии, включително свързаните с това надбавки, за бивши членове на Изпълнителния съвет или лица на тяхна издръжка, и вноски в схеми за здравно осигуряване и осигуряване за злополуки, възлизат на 472 891 евро (спрямо 324 830 евро през 2012 г.).

В края на 2013 г. приравненият към работни места на пълен работен ден реален брой служители, сключили договор с ЕЦБ, е 1790²⁹, от които 169 на ръководни длъжности. Промените в броя на персонала през 2013 г. са, както следва:

| | 2013 г. | 2012 г. |
|---|---------|---------|
| Общо служители към 1 януари | 1 638 | 1 609 |
| Новоназначени служители/служители с променен статут по договор | 496 | 370 |
| Напуснали/с изтекъл срок на договора | (347) | (341) |
| Нетно увеличение/(намаление) в резултат на промени в схемите за непълно работно време | 3 | 0 |
| Общо служители към 31 декември | 1 790 | 1 638 |
| Среден брой на наетите | 1 683 | 1 615 |

31 АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

Те обхващат всички други текущи разходи за наем и поддръжка на сгради, некапиталови разходи за материали и оборудване, разходи за хонорари, други услуги и доставки, както и разходи, свързани с персонала, включително за подбор, преместване, установяване, обучение и преместване при напускане.

32 УСЛУГИ ПО ПРОИЗВОДСТВОТО НА БАНКНОТИ

Тези разходи възникват предимно във връзка с презграничното превозване на евробанкноти между печатници за банкноти и НЦБ за доставка на нови банкноти, както и между НЦБ за компенсиране на недостиг с допълнителни запаси. Те се поемат централно от ЕЦБ.

²⁹ Не са включени служителите в неплатен отпуск. Този брой включва служители на безсрочен, срочен или краткосрочен договор и участниците в квалификационната програма на ЕЦБ за наскоро дипломирани висшисти, както и служители в отпуск по майчинство или в дългосрочен отпуск по болест.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

11 February 2014

Independent auditor's report

We have audited the accompanying annual accounts of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2013, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes (the "Annual Accounts").

The responsibility of the European Central Bank's Executive Board for the Annual Accounts

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of these Annual Accounts in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of the Annual Accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these Annual Accounts based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the Annual Accounts are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the Annual Accounts. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the Annual Accounts, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the Annual Accounts in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by the Executive Board, as well as evaluating the overall presentation of the Annual Accounts.

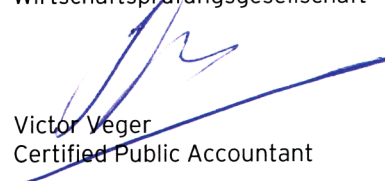
We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the Annual Accounts give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2013, and of the results of its operations for the year then ended in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft



Victor Veger
Certified Public Accountant



Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

**Тази страница се предоставя от ЕЦБ като неофициален превод на доклада на външния одитор на ЕЦБ.
В случай на противоречие предимство има английският вариант, подписан от ЕУ.**

До председателя и Управителния съвет
на Европейската централна банка
Франкфурт на Майн

11 февруари 2014 г.

Доклад на независимите одитори

Ние извършихме одит на приложения годишен отчет на Европейската централна банка, който включва счетоводния баланс към 31 декември 2013 г., отчета за приходите и разходите за годината, приключваща на същата дата, резюме на важните аспекти на счетоводната политика и други обяснителни бележки и приложения („годишния отчет“).

Задължения на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка във връзка с годишния отчет

Изпълнителният съвет отговаря за изготвянето и достоверността на годишния отчет в съответствие с установените от Управителния съвет принципи, които са изложени в Решение ЕЦБ/2010/21 относно годишните отчети на Европейската централна банка (изменено), и за вътрешен контрол, както и Изпълнителният съвет счете за необходим с оглед на това годишният отчет да бъде изготвен, без да бъдат допуснати съществени неточности, независимо дали умишлено или поради грешка.

Задължения на одитора

Нашето задължение е да изразим становище по този годишен отчет въз основа на извършения от нас одит. Ние проведехме одита в съответствие с Международните одиторски стандарти. Те изискват съобразяване с етичните норми и планиране и провеждане на одита така, че да се убедим с разумна степен на сигурност, че годишният отчет не съдържа съществени неточности.

Одитът включва извършване на процедури с цел получаване на доказателства относно сумите и оповестяванията в годишния отчет. Изборът на процедурите зависи от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от допускане на съществени неточности в годишния отчет, умишлено или поради грешка. При оценяването на рисковете одиторът преценява адекватността на вътрешния контрол за подготовката и достоверното представяне от организацията на годишния отчет, за да разработи процедури за одит, които са подходящи за условията, но не и за да изрази становище относно ефективността на вътрешния контрол на организацията. Одитът включва също така оценка на целесъобразността на прилаганата счетоводна политика и основателността на приблизителните счетоводни оценки, направени от Изпълнителния съвет, както и оценка на цялостното представяне на годишния отчет.

Считаме, че получените одитни доказателства са достатъчна и подходяща основа за изразяване на одитно становище.

Становище

По наше мнение годишният отчет дава вярна и достоверна представа за финансовото състояние на Европейската централна банка към 31 декември 2013 г., както и за резултатите от операциите ѝ през годината, приключваща на същата дата, в съответствие с принципите, установени от Управителния съвет и изложени в Решение ЕЦБ/2010/21 относно годишните отчети на Европейската централна банка (изменено).

С уважение,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

БЕЛЕЖКА ОТНОСНО РАЗПРЕДЕЛЯНЕТО НА ПЕЧАЛБИ/ЗАГУБИ

Тази бележка не е част от финансовия отчет на ЕЦБ за 2013 г.

В съответствие с член 33 от Устава на ЕСЦБ нетната печалба на ЕЦБ се прехвърля в следната последователност:

- а) размер, определен от Управителния съвет, който не може да превишава 20% от нетната печалба, се прехвърля в общ резервен фонд, чиято горна граница е равна на 100% от капитала; и
- б) останалата нетна печалба се разпределя между притежателите на дялове на ЕЦБ, пропорционално на размера на внесените от тях дялове.

В случай на претърпяна от ЕЦБ загуба недостигът може да се компенсира от общия ѝ резервен фонд и при необходимост, с решение на Управителния съвет, от паричния доход за съответната финансова година пропорционално и до размера на сумата, разпределяна между НЦБ в съответствие с член 32.5 от Устава на ЕСЦБ.¹

След прехвърлянето към провизиите за риск нетната печалба на ЕЦБ за 2013 г. е 1439,8 млн. евро. Съгласно решение на Управителния съвет няма прехвърляния към общия резервен фонд и на 31 януари 2014 г. се извърши междинно разпределение на печалбата, на стойност 1369,7 млн. евро, между НЦБ от еврозоната. Освен това Управителният съвет взе решение за неразпределяне на сумата от 9,5 млн. евро поради корекции на печалбите от предходните години (виж *Пенсионни програми на ЕЦБ, други компенсации след пенсиониране и други дългосрочни компенсации* в бележките по счетоводната политика) и за разпределяне на останалата печалба в размер на 60,6 млн. евро между НЦБ от еврозоната.

Печалбите са разпределени между НЦБ пропорционално на внесените от тях дялове в записания капитал на ЕЦБ. НЦБ извън еврозоната нямат право да получават дял от разпределимата печалба на ЕЦБ и не са задължени да покриват претърпени от нея загуби.

| | 2013 г. евро | 2012 г. ¹ евро |
|---|-----------------|------------------------------|
| Печалба за годината | 1 439 769 100 | 995 006 635 |
| Междинно разпределение на печалбата | (1 369 690 567) | (574 627 292) |
| Неразпределяне поради корекции на печалбите от предходните години | (9 503 000) | 0 |
| Печалба за годината след междинното разпределение и неразпределянето на печалбата | 60 575 533 | 420 379 343 |
| Разпределяне на останалата печалба | (60 575 533) | (423 403 343) |
| Всичко | 0 | (3 024 000) |

¹ Преизчислено според промяната в счетоводната политика (виж *Пенсионни програми на ЕЦБ, други компенсации след пенсиониране и други дългосрочни компенсации* в бележките по счетоводната политика).

¹ Съгласно член 32.5 от Устава на ЕСЦБ паричният доход на НЦБ се разпределя помежду им пропорционално на внесените от тях дялове от капитала на ЕЦБ.